

SEPELETA.

TURIO, EA NTLO E E YELAŅ E NA LE KOLOKO EA EŌNA,
 KWA SEKOLEŅ SA BASIMANE KWA TIGER KLOOF.
 (KOLOKO E, KE NĒŌ EA GA KGOSI KHAMA.)

LOKWALŌ LOA NTLHA

LO LO

RUTAN̄ GO BALA

(SEPELETA)

MO PUON̄ EA SECWANA

LO KWADILWE KE

A. J. WOOKEY

PUBLISHED BY THE SOUTH AFRICAN DISTRICT COMMITTEE OF THE LONDON
MISSIONARY SOCIETY AT THEIR BOOK ROOM, TIGER KLOOF NATIVE INSTITUTION,
TIGER KLOOF, DISTRICT VRYBURG, CAPE PROVINCE.

1921.

MOTHUDI OA SECWANA.

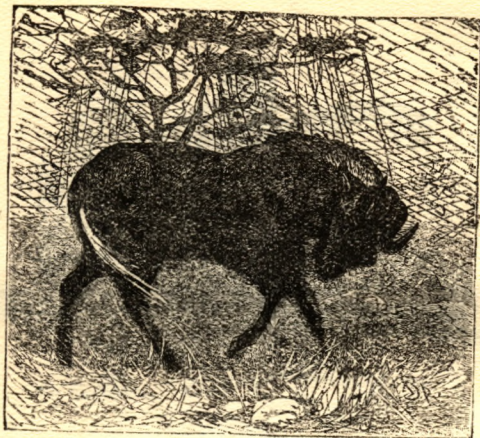
DITLHAKA TSE DI PŌTLANA.

a b c d e è f g h

i k l m n ñ o ō p

r s t u w y

PUDUMO.

a e è i o ō u

---

b p d t f c s w l
m n ñ r y k g h

---

b d h l k f g y m n ñ
r u n a ñ u s e w m è
t c h p e i i e o ō u

ba	ca	ga	ha	ka	la
ma	na	pa	ra	sa	ta
ya	da	wa	ba	na	ga

ba na ba ga	sa ba sa wa
ha a ka ya	a ba a ha
sa na sa ya	ba ba ba ga
ya ba ya na	ka na ka ha
ga a ka a ya	a la a ha
o la a wa	ba na ba ya
ha ba ka ya	o na a ya
o la a ya	ha ba ka wa
ra na ra ga	ba ka ya
o la a ba	ga ba ka ba
ga ba ga na	ra ba ra na

be	ce	ge	he	ke	le	me
ne	pe	re	se	te	ye	we
be	le	ce	he	ke	ge	se

ke le ka re	e be e le
e ne e le	e ne e re
ga ke ge ha	ga ke ba he
ba le ba re	a re ke re
re le ra re	ke re ka re
me e le e le	ba le ba re
ga ke ye ha	ra na ra re
se re ba ye	o na a re
a ga ke we	ha e ne e le

---

bo co go ho	no to lo mo
so po yo ro	ko go bo ho

lo ka bo lo re	lo no lo re ha
go no go re	go le go le mo
ga bo go le	ba bo ba le
e ne e le mo	a bo a le mo
ga lo e se lo	bo e ne e le
ka bo ke sa re	ke le ka re mo

KUBU.

bè èè gè hè lè mè nè pè rè sè tè yè wè

a ba wèla hèla.
 a ga se wèna?
 ka re, ke èna.
 a re ke ba hè.
 o na a rera.
 se re a ke yè.
 me ka se sèla.
 a mo rèma ka se.
 a la a hèla ale.
 o na a èma pele.

ke le ka se pèga.
 se le sa hèla.
 sa mo wèla hale.
 o la a e sèla.
 ke le ka se rèma.
 a re le galè.
 e ne e le hèla.
 ba le ba e rèka.
 e ne e le ènè.
 se le sa èma.

bi ci gi hi di mi ni pi ri si ti yi wi fi

ga di e se di re.
bina ke le ha.
ke le ka bina.
ke se se kima.
o na a re tila.
ba le ba se ila.
a lo ka mo ila.
ba ka re sita.
ba le ba sila.
ke le ka ina.

ka bo ke sila.
ba le ba dila.
lo ka mo tima.
e e kima ke e.
a ga ba bine?
ba le ba bina.
ba ka se bipa.
ba ka a rita.
a lo na le kika?
ke le ka hina.

cō nō bō gō lō fīō pō rō yō kō
di le di le ha go | ke le ka na le kō-
cōna. pō.

ba bo ba bōna.
nama e ka bōla.
a ga lo na nacō?
ba le ba e gōga.
se le sa hōla gōna.
ke na le gōpō ke e.

ke le ka lōra.
ga ba e se ba ne
nacō.
a ga lo na nalō?
e, ke na le lōna,
a lo ka se lōpa.

bu du mu ru hu tu cu ku pu
bula me ba ka bōna | a lo ka se hula?
go dula. a ga ba dule ha?

a lo ka hula kubu e	ga ke e se ke le
hula hale?	bule.
tumō e ka duma.	ga ke e se ke hule
a ba ka mo runa?	kubu.
bōnè, ba ka le muna	se le sa uma.
ba ba ba dula.	ke le ka duma.
a pula e ka na?	sa kua mosi hēla.
e, re ka se hula.	ke rutla ntlo.

---

ea eè eo eu oa ua lea loa yoa dia
seo nèō peo naō kae sea.

ba le ba ea kae? ga ke e se ke ee nabō.
e ne e le ea me. seo se sea re se ka ea.
ke le ka na le oa me. a ua re u ka ea?
a loa re lo loa ea gōna? ke le ka re ga
ke ee nabō. me yana kea ea, ke ea go bōna.
seo se ke nèō ea me. ke tla mo ha loa bōnè.
yoa gago bo ha kae? a u na le peo ea me.
eo o ha a re, o ka ea kae? o ka ea kaha,
me bōnè ga ba ee. oa gago o ha kae?

---

cwa cwe cwè cwi gwa gwe gwè gwi kwa
kwe kwè kwi lwa lwe lwè nwa nwe nwè
fiwa fiwe fiwè twa twe twi.

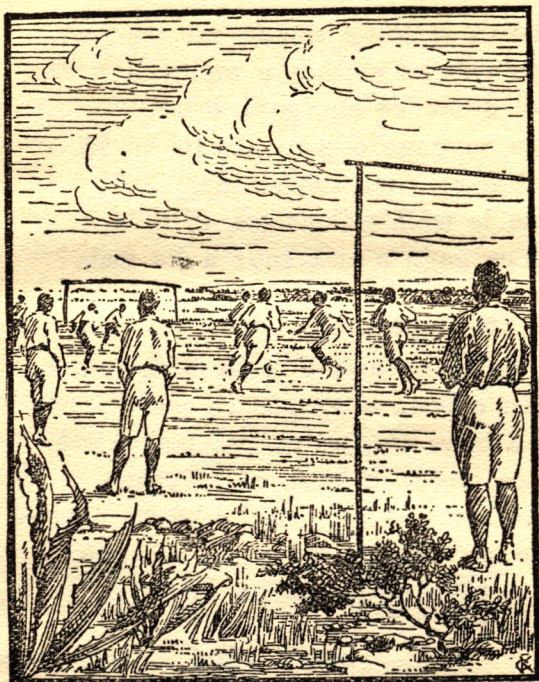
ba cwa kae bale?
 ba cwa kwa gae.
 ba re ga ba cwe.
 ga go e se go twe.
 go twile re eè.
 se ka cwa kwa.
 a lo itse go kwala?
 ga re kwale cōna.
 a re eè kwa ga gwè.
 ga twa re eè go cwa.
 a ba lwa kwa?
 di ka nwa kae?
 o la a fīwèga.
 lo ka mo rwesa.
 ke fīwana oa me.

a ga di e se di nwe?
 lo se ka loa lwa.
 a loa rutwa?
 ba re re cwè.
 fīwaga ono oa heta.
 ba le ba lwa yale.
 di ka nwa kwa.
 a mo fīwaea a dutse.
 ba ka se rwala.
 cwa cwè cwè.
 bōnè ba ka nwa.
 ba le ba ea go nwa.
 rea rutwa, goa balwa.
 fīwana oa me ke eo.
 ba ba fīwèga kwa.

tla tlo tle tlè tli tlō tlu.

ba le ba re baa tla.
 ba tla se tlisa.
 ka bo ke tlōla.
 a re eè go se tlisa.
 go no go tlo go twe
 u tlo u re.
 lo tlo lo ee go re.
 seo sa me se tla tla.
 re tla tlisa tlou tefi.
 ba tle ba dule ha.

seo se se tla tloga.
 a lo tla se tlosa?
 ke tla tla go bōna.
 ba le ba tlola kwa.
 ba tla ba ee kwa.
 go na le tlala kwa.
 ga go na tlotlō ha.
 lo ka mo tlotla koo.
 ke tla mo tlosa.
 tlosa tlōpō ke e.

BARUTWANA BA SEKOLE SA TIGER KLOOF BA
TSHAMEKA KA BALE EA DINAŌ.

tša tše tsè tsi.

ke le ka bōna tsitsi, ke le ka kwa.
ba le ba huma tša me, me ka tsèna.
tsela ke e lo ka e tsaea.
ka re di tša nwa di le kwa.
tša ba tša cwa me tša ea go lwa.

ke le ka se tlatsa metse, me tsa nwa.
 ba ya tsiè ba e tsaea e ntsi ntsi.
 pitse ea me ke ele, ga a e tsee.
 motse oa gago o gōna, ke tla botsa.
 tsètsè e ka loma seo sa me.
 ke na le tsala tsa me tse, di tsile.
 tsala ea gago e cwa kae? a ke tsala?

tau pōō tlou tōō taō tio.
 e le ea re ba cwa kwa ba bōna tau.
 me ba e bōna e ya pōō ea me.
 tlou e le ea tla, ea ya peo tsa gagwè.
 pōō ea gagwè e le ea ea kwa gae.
 ba le ba na le tōō, me ba ba ba e baea.
 ke le ka wèla tau e ya seo mo gae.
 tlou e tle e ee le tau go nwa.

bañ	beñ	hoñ	koñ	leñ	reñ
yañ	kañ	mañ	teñ	hañ	señ
moñ	muñ	nañ	boñ	cañ	diñ

muñ oa kè o tla cwa	ke tsa ga mañ, tse?
leñ?	ua reñ hoñ?
pōō e ke ea ga mañ?	loa reñ gè? ka re,
e na le mañ?	tlañ le bañwe.
se lo se yañ ke eñ?	ke yoa ga mañ mañ
lo buañ?	o eme koñ.

o na a ea ke le teñ
a na le señwe.

ga ba na se ba se
yañ, go tlala.

ke eo o nañ nacō.

ke na le moñwe.

lo tla ea le bañwe.

tse diñwe ke tse.

lo tla cwa leñ koñ
le beñ bago?

a re eefñ koñ.

cwañ mo teñ lo dulè.

muñ oa cōna ke eo
o na le moñwe.

ba lwa ba le mo teñ
ba gapa boñwe.

u tla mo hañ ke le
ha?

mañ mañ o kwa gae
oa lwala.

ga tweñ? go tlo go
tweñ? tse diñwe.

ba tla tla kañ?

tlou ke e e yañ golō
ha.

ba na le seo señwe.

ke tla mo ha tse
diñwe tse dintsi.

cha	sha	che	chè	cho	chō	chu
she	shè	shi	sho	shu	shō	

metse a a mo teñ a tla a che.

ka tla ka chuba golō ha, me ga sha go
goñwe, mo goñwe go se ka gaa sha.

a u na nashō? ke na le shōna. chaka ea
me e kwa gae; ke cwa go e shuba.

chupa e tla ya peo ea me e e mo tluñ.

ke le ka sheba kwa, me ka bōna tau.

a lo itse go chōma chome ea kwa? ga re
e se re itse go chōma.

lo ka a shoma, ke tla se shōka.
shutañ kofī, a re eefī go shuga kwa gae.

---

tha pha thi thè tho thu phè phō
pho thō kha khu phi.

thamu ea shōna e	ba tla phela yañ?
thata, e kwenne.	phutha dilō tsa me
thipa ea me ke e.	ka phatè.
khudu ke e, a re e	thitō kea e ya.
yēñ, re tla e besa.	thupa ke e, e kgwè.
phola mo tefī.	thèla mo tefī, ke
phatè ea me ke e.	nwè metse auō.
a ko lo beè phañ	phala e tsetse hale.
ha, ke tla e thula.	phōkō e tla ea
mpa seo se.	kwa gae e yelè.
ke tla se shōka	ba tla mo thopa.
thamu se tla shwa.	go na le thutō mo
thata ea gagwè.	teñ, me e thata.
thula tshipi e.	logofī loa thama.

---

nya nye nyè nyo nyi.

a lo tla ea kwa goo ra mañ mañ? nya, ga
re ee gōna, re ea nyaloñ.
o tla mo nyatsa leñ? ga re itse nyaga tseuō.
nyèna lo tla reñ ha re ea go èna ha a botsa.

o na le nyèna, me o tla nyatsa bōnè.
 ba le ba re ba se bōna ba nyenya thata.
 ke le ka nyatsa ka lonyacō lo lo golo.

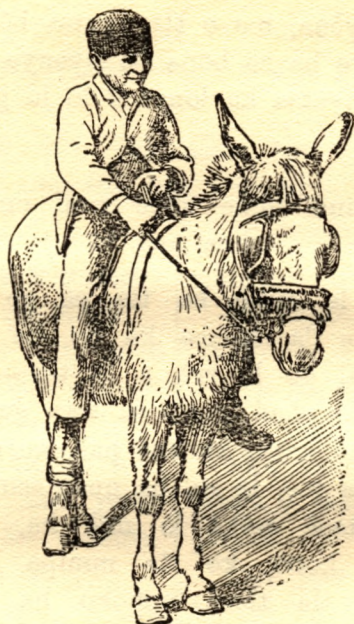
rra rrè mma mme mmè mmi mmō mmo
 nna nnè.

bo rrè le mmè ba tla ea go mmōna.
 nya rra ke tla mmaea ka ha, ha go nna.
 go le nna, go le rrè, a lo tla se nnaea?
 lo ka nnèla phań, e tla ea kwa gaë.
 a ko lo mo nneè, ke nnè naè, ke mmōnè.
 a ko lo ba reè, lo re, ba nneè seo sa me.
 mme, lo tseè mōkō lo nnè ha, lo o yè.
 a go tlè kobō, ke tla mmipa ka eōna.
 phēhō e tla tlosa mmoko ha go nna.

---

kga kge kgè kgo kgō kgań kgoń
 mmè o na le kgań le mońwe mo teń.
 ke le ka hula kgokoń, me ka e ya.
 phań ea ga mmè e mo tluń, a e tlè.
 ke bonye kgama kwa, a re eefi go e coma
 e na le kgokoń le kgomo.
 kgetse ea me e cwa kwa go mmè.

MOSIMANE O PAGAME ESELA.

kgotsa o tla ea kwa, kgotsa nya, ga ke
itse, ke ènè eo o tla itseñ.

mme, dikgoñ ke tse, lo ka di òra.

ke le ka mo kgala a sa le kwa.

a ko u tseè kgòlè ke e, u e beè mo tluñ.

ka tla ka mo kgōba me a kgocwa.

a re eefi go kgètla thupa kwa nageñ.

kgampo ke tla gu bōna kwa go rrè yana.

kha khe khi khu

mmè o na le khi- ba.	khumō e kwa go èna.
khudu ke e, ke tla e ya.	tau e mo khutiñ.
khukhu e ne e le ha.	ea go sega mo- khasi.
khai e, e le ea cwa kae?	khiba e, a e nnè ha.
mo reè a khutlè.	khai e, ke ea ga mañ?

---

chwa chwe chwè shwa shwe shwè shwañ

kgomo ke e, re tla e chwara ka eñ?
 chwene o la a tla a ya dilō tsa me.
 boyañ bo tla shwaba, me bo tla shwa.
 chaka e, e chwana yaka ea me.
 go chwana yaka oa shwa, me ga a shwe.
 o la a mo chwenya a le mo gae yale.
 tihō ea me ke tla e shwetsa ke e se ke
 ee gae. khai ke tla e shola.
 ga a ke tla a mo shwèla molemō.
 chwarañ kgomo ke e e shwañ, e shelè.

kgwa kgwè khwa khwi

o la a tla a ntse a kgwa madi thata.
 ke na le kgomo fíwe e kgwèba e ntlè.
 me ke na le e fíwe e kgwana e e sisafí.
 me rrè o na le fíwe khibidu e tona.
 a ko lo chwarè e kgwaripa, e golegefí.
 kgwanya u e se u tsene mo tluñ ea me.
 u se ka ua mo kgwèla mathè.
 ke le ka heta mokgopha ka kwa, o godile.
 a u itse mokgwa oa kgomo e e emefí?
 kea e itse, ga e na mokgwa opè.
 mafí mafí o na a kgwatha thata.
 khukhwi e ne ea ea go dula kwa boyañefí.

tlha tlhe tlho tlhō

tlhaka ea peo ke e, a e nnè mo mbufí.
 ke tla ea go mmōna motlha moñwe.
 mafí mafí o na a gotlha dikwèna hèla.
 tlhoñ ke e, a re eefí go e besa mo ishō.
 ua re yalo ka ntlha eafí motho ke wèna?
 o na a mo tlhala leñ? ga aa mo tlhala.
 a ko lo eè nokeñ lo tlhapè mabōgō.
 cwañ tlheñ mo teñ lo nnè ka kwa ntlè.
 ua re ke tlhabè e? nya, tlhaba e sele.
 kgomo e tlhaba, e tle e tlhabe motho.
 tlhōgō ea me e botlhoko thata, mpha metse.
 tlhapi ke e, ga ke e ye, e latlhè.

tlwa tlwe tlhwa tlhwe

mañ mañ o tlwaetse go losa tau.
 motlhwa o tlo o ye dilō tsa me o di senye.
 lesa mitlwa e tla gu tlhaba e gu ntshè nthō.
 a ko lo latlhè mitlwa ke e, e mashwè.
 ba cwa go rēma matlhwane kwa sekgweñ.
 e le ea nwa madi a le tlhweka, ea a tlhatsa.
 re tla tlhaba nku e tlhwana e nonne.
 ga ke e se ke tlwaele go coma tlou.
 a loa utlwa se ba se buañ banna balè?
 nya, ga ke e se ke ba utlwe sentlè.
 a ko lo ba utlwisè dilō tse re di utlwañ.

tsha tshe tshi thwa thwe thwi
 ke le ka wēla thwane me ka tshaba.
 ka tla ka mo tshèga a kgocwa a wa.
 o na a cwala tshega mo gae fūwageñ.
 a lo tla tshèla metse mo go cōna?
 noka ke e, lo tla e tshela ka eñ?
 ditshika tse ga di na tihō, ga di thata.
 tshimo ea me ga e se e leñwe.
 a ko u mo nèlè thipa a e buè ka eōna.
 tshaba tau ke e, e tlhōla e ya batho.
 se sebefi tshebō e ntseñ yalo, e mashwè.
 tsela e, e tshesane yañ, me e siame.
 tshika tsa me di ha kae? di òtlhè.

NAKA ÈBOŇ DR. LIVINGSTONE A HODISA MATLHÓ A KGOSI
 E E HOUHËTSEŇ.
 EO E NE E LE MORUTI OA NTLHA OA GA KGOSI SECHELE,
 ME O NA A ITSIVE KE KGOSI KHAMA A SANTŠÈ A LE
 MOSIMANE. ONA A TLA MO CHATSHIŇ KA. N̄WAGA OA BO
 1841, ME O SHWËTSE KWA ILALA KA 1873.

DITLHAKA TSE DI KGOLO.

A	B	C	D	E	È	F
G	H	I	K	L	M	N
Ñ	O	Õ	P	R	S	T
	U	W	Y			

E	G	T	Y	S	O	P	M
K	N	F	Ñ	I	A	C	B
R	D	H	L	U	È	Õ	W

U	O	Õ	L	H	D	R	B	C	A
I	W	Ñ	F	N	K	M	P	S	Y
			T	G	E	È			

aba	ala	aga	aka	ata
ara	ama	ele	èta	èpa
ila	isa	ōba	ale	phiō
epè	esi	uba	kua	ina
èna	ōna	bua	ere	goa
èma	sia	cua	ehe	iwa
ohe	nku	tsiè	puō	ōra

Mma ke abè diyō tse. Go iwa kae? Go iwa kwa go rra mañ mañ. Seo se o tla se èpa ka eñ? O tla se èpa ka phañ ke e. Ke tla re ke cwa kwa, ke tla ba ke èta naè. Ba tla aga kae? Ga ke na nku epè. A u ko u nneè nku e ncho. Nya, ga ke e gu nee, e tla gu sia. Ko ōna osi o ke nañ naō. Ke tla ōra eñ?

Nca ea me e ile kwa gae, e le ea sia tau. A sa èla. Ba ile go shua tsiè, me ga go na opè kwa gae. Ke tla èpa ka phañ ea ga rrè. Ga ke ake. O tla bua a refi? Nchè o tla gu sia kwa, u e se u ee kwa gae. Mañ mañ o na le ahe? Nya, ga a na apè. E olè, me ea ōma. Ga twa, re èmè ha. Kea ōta me ga ke na se nka se yañ. A ua se ama? Ka re, u se ka ua ba ua se ama, ka se tla gu loma.

mbu	nkgā	mpha	mphō	nta
ntlha	nkwè	nkgō	nkgwè	nnya
ntlo	ntla	nthō	ntlè	ntsha

Ntlo ea me o tla e aga kae? O tla e aga ka ha, ha tluñ ea ga mmè. Peo e mo mbuñ, me e tla cwa e ba e na se u ka se yañ. Nkwè o la a tla ha, me o tla ba a tla go ya nku ea me e e mo gae. A ko lo eè go ga ka nkgō e, ea ntlha, ka e le mphō ea ga mmè. Ke na le nthō ha mpeñ ea me, me ke tla e ara, e cwè se se mo teñ. Ana se se nkgañ ha ke eñ? A ga se nkwè eo o la a shwa.

A ga a ka a mmua, a mo ya? Nya, ga a ka a mmua. Ga a ke a mo ye e le nkwè. A re eè go mo ntsha gōna, re mo isè kwa ntlè. Mpha tlhè, kwa ntlè ga kgañ. Mpha phiō tsa nku e lo e yañ. Nya, ga ke di gu nee, dia nkgā, me di mo mbuñ. Ntlo, ke gu hè tsiè e ke e shuañ. Le bo rrè le mmè ke tla ba ha. Lo se ka loa goa, nche o tla re sia. Go le nkwè, go le tau, kea di ila oo pedi. Cua dipodi, di eè gae. Baa goa. O re kuèla kwa. Koèla mayè ha.

bala	hata	pula	pelo	gana
bōna	hula	pela	yana	gōpa
bela	huma	mayè	gapa	hoka
beka	hōra	diyō	leha	besa
bina	heta	rata	yale	motu
bope	hèla	lema	yala	sisa
bobe	hōla	sele	more	pèga
bōla	kala	sèba	mere	sita

Re tle re yale dipeo mo mbuñ, me re tle re bone diyō ka cōna, ha e le tse di melañ. Di tle di gole ka pula ha e na, le ka letsatsi. Me le gōna, go tlo go letwe; me ha re sa lete ga re ketla re bōna diyō dipè mo go cōna; go tla yewa ke dilō hèla. Pela e itse go sia nca ka e tle e age mo teñ ga mayè. Pèba e tle e nne ha ntlè, ka e rata go ya ditlhaka tsa peo tse di wèlañ gōna. A ko lo lekè go ba sita ka puō e ntlè.

Ke rata podi ea me e chweu. E tle e hule kwa nageñ, ha go le tala gōna. Me e tle e ee go nwa le podi tsa ga rrè mo nokeñ. Me yana ere e sena go hula le go nwa, e tle e tle gae kwa ga echo. Ke bile ke na le podi e e sisañ. Me re tle re e game gore re bōnè mashì go a nwa.

baka	kakō	sèla	kobō	raka
coma	lōpa	sala	loma	dula
cōna	mono	sapa	lōna	dila
hara	hano	wèla	lōba	loka
duba	fiati	wèna	seka	silā
duma	fiaka	kaba	lala	bula
gata	nare	bana	koma	bipa
roka	cosa	mènō	rèma	tota
tekō	yeno	gōga	busa	yewa
rèwa	nèwa	hiwa	setwa	sitwa

Ba re, kana diyō tse re di yañ di cwa kae? Rona bana re bōna diyō ka bo rra rona, le bo mma rona. Ere ha go leñwa, le bōnè ba tla ba leme, ba yale peo mo mbufi o ba o lemañ. Gapè ba tla ba reke diyō, me ba re he. Me le gōna mashi le nama ke diyō tse re di ratañ bobe. Me ere ha go sena diyō mo gae, ba tla ba epe merōgō mo nageñ, me re e ye gore re se shwè.

Ke bonye mae kwa nageñ, me ke tla rèka khai e ntlè ka aōna; me e tla re ha ba gana go a rèka, ke tla a ya hèla kwa tluñ. Ke rata mae bobe.

Ke na le nca e ntlè thata. A re eefi go e ha diyō. E rata nama, leha e le ea podi, e tla e ya hèla. Segā nama u e e hè; ka

le galè ha e sa hiwe e tla òta. Nca e rata go coma bobè, me yalo muñ oa eōna o tla a ye ka eōna.

Ñaka e ile go èpa melemō kwa nageñ, me o tla ba a lōpa madi ka eōna.

Ñaka e itse go èpa melemō mo nageñ, me ga e itse go diha pula, leha e le go busa maru a a nesañ pula. Me le gōna ga go na fiaka epè e e itseñ go cosa eo o shuleñ. Ga go na opè eo o itseñ dilō tse, ha e se Modimo o le osi.

A pula e tla na? Ga re itse. Ha pula e ka na, boyañ bo tla cwa, me podi tsa ga rrè di tla nōna. Me gapè ha e na, re tla dula mo tluñ; ke tla gu bipa ka kobō ea me, me re tla bala kaga Yesu, kaha o na a diha ka gōna. Me ha re sa itse, mmè o tla re ruta kaha re sa itseñ ka gōna. O rata go ruta bana ba gagwè thata.

Rrè o ile go lema kwa nageñ; me ere ka pula e nele yana, o tla yala dilō tse o nañ nacō. Pele pula e se e ne, mbu o lo oa nna thata, le dilō tse di mo nageñ tsa sha; me yana di tla nna ka go sele; di tla nna di le tala hèla.

E rile ke ile go coma yale, ka wèla tau

e ya nare mo nageñ. Me e le ea re ke e
 bōna yana, ke se ka ka choga, me ka èma
 hela, ka e leba e nntse e ya, go tla ke e bōna
 sentlè hèla yaka e nntse; me eōna ea bo e
 sa itse ha ke le gōna. Me yana ka nna ka
 e leba hèla yana, ka re, E re e coga ke e
 hule. Me le galè yana e sena go shwetsa
 nama e, ka kua, ka re, U! Ka e cosa hèla
 yalo. Me ea re e sa coga ha, ka e hula, me
 ea shwa. Me yana ka tloga ka e bua, ka ba
 ka e isa kwa gae kwa go rrè. Me le galè,
 ke sena go tla kwa go èna, ka mo raea,
 ka re, Rra, tau ke e, ke cwa go e bōna kwa
 nageñ, me ka e hula gōna. Me a re, Le galè.

---

betsa	bitsa	metse	tsela	tsèna
tlolō	tlōla	cwala	dutla	rutla
tlola	banna	kwèna	motse	botsa
pitsa	pitse	tlala	lotsa	toco
retsa	ganne	tloga	tlotlō	shule
bonye	senka	senya	batla	shuga
shuta	shotla	shuma	shèna	dutse
hutsa	ketla	metsa	tsala	mogañ
tlosa	mosha	shupa	shula	mashi
masha	matlo	netla	tsèbè	lekau
bokau	seshō	tsaea	monyō	ñōtla
tlanya	tlèla	tlisa	tsile	tsere

O kile a rutla ntlo ea gagwè me a ba a e aga ka dikgoñ tse di kima, tse o na a cwa go di rëma kwa nageñ; me bana ba gagwè ba le ba sega boyañ, me ba bo lere, ba bo baea ha tluñ, ènè a nntse a e aga. Ea go bitsa monna eole u mo reè, u re, a nosè pitse ea me e chweu, me e tla re e sena go nwa a e lere kwano go nna. Lekau ye, le cwa mo motsiñ ole. O kile a roma banna ba, me ke èna eo o tsileñ.

Tlogañ lo eè go senka metse mo mayeñ ale. Pitsa ga e se e bele, e nntse e shuma hëla. Cwala ntlo. Tsala ea me e tsile, me ga a na sepè se o se shupañ. Tsèbè ea me e na le seshō mō teñ, ke nntse ke batla fiaka e e ka se arañ. Ga ke na diyō, me ke tsile go kopa mashi. Ba tla fiōba ka moshō. A makau a tsènè mo tluñ a ba a e cwalè.

Ga a ka a lala a bonye metse. Ba dutse ka kwa ba yelè nala, me ba roka kobō. Tau e le ea shèna mènō.

Batla logoñ lo lo kima, lo nntse lo le kaha. Shèba kwano u tilè, mayè ke a, a tla wa. Re nntse re diiwa ke pitse, e gana go tsèna mo tseleñ. Tsela e e eañ gae ke ehe? Kwèna e tle e ye dilō tse di eañ

go nwa mo metsiñ a e mo go aōna. Me le rona leha re ka ea go ga gōna hēla, e ka re chwara ka mēnō a eōna, e re isa mo tēñ ga metse e re metsa gōna.

Matlo a rona a olè; me re tla ba re a aga leñ? Ke rata go rēka podi e ncho; a ko u fiōtlè madi a u a lōpañ. Tihō ea gago e kae? E lere kwano gore ke e bōnè. O letse a nole mo nokeñ, e tletse metse. Kana o tla ba a a bōna mo tseleñ, re sa itse. Me ere ka lo leba yana loa bo lo bōnañ? Nnetla e kae, ke raea kēpō ea gago? Ke le ka roma monna eo go botsa tsela, me ga a ka a boea; a nna hēla, a ya nala gōna mo motsiñ. Lo letse ga kae ka lo cwa ntlheñ ea Borwa? Re letse ganè, me ra bo re se ka ra tla ka bonya.

Pholo e shule, me lo se ka loa e ya, ba e tsentse more. Etlare ha u hula bonche u tla huma. Senka tsela e e senañ mayè; ga twa di pedi. A ko u shwetsè tihō ea gago u e se u ee gae. Dinku di tletse ka naga; ke tsa ga mañ? Manku a kana-kana ga ke itse muñ oa aōna. Mogañ o tlañ ke tla botsa kaha lo dihañ ka gōna. Ba tsile go shupa, me ga ba e se ba bone

opè eo o ba botsań. Ke cwa go rèka pitse
e ncha, me ke tla e tsaea ka moshō. Tlosa
mashi ke a, a beè ka hale. Ha lo rata
go diha yalo, lo ka nna ha; me ha lo sa
rate, lo ka shuta, lo nna ka hale.

MORUTI MOFFAT.

batho	botha	chaka	chuba	chona
chola	chōma	thata	thōba	thupa
phatè	phala	phutha	khudu	phela
pheku	thèkō	thula	thunya	phoka
phehō	thota	phiri	thèbè	pholo
phōkō	phunya	thuga	thuba	thusa
thutō	thapō	phatla	mathè	thamu
phage	photi	phupu	thipa	thōlō
phugō	thogō	thopa	thitō	thato

Phiri o thata bobe. Mènō a gagwè le aōna a thata. O na le thamu e kima. O tla a bonwe mo nageñ tseno, ka a tla a ye dinku le dipodi tsa batho ba ba sa diseñ sentlè. O rata go tsèna mo sakeñ ye le señ thata, le go ya podi kgotsa nku e o ka e thopañ. O tla a phunye lesaka, a ba a tsene mo teñ, a tsee podi, me a sie ka eōna, a ee go e yèla kwa mayeñ. Batho ba ila phiri, me ba mo coma ka dinca tse di thata; me ha di le dintsi, phiri ga a kake a phela mo go cōna. Nkwè le èna, ere ha motho a le pelo-kgale, me a ba a na le dinca tse di thata, o ka mo losa hèla a mmolaea.

Photi e tle e welwe mo nageñ tse. Me leha go nntse yalo, ga di tlhole di le dintsi thata yaka galè, ka gonne batho ba di coma thata, ba di hula, ba di ya. Photi ga e nwe metse yaka podi, me e tle e hule, e be e bothe ha metse a seon gōna.

Motho eo, o chotsè pheku ea lechoo ya tau; le mo thamun ea gagwè. Batho ba, ba thuga mere, me ba tla e isa fiakeñ. Me ba tla tloga ba ea go coma thōlō e ba letseñ ba e bonye. Motho eo, o itse tshipi

go e thula, ke tla mo lōpa gore a thulè
 thipa ka tshipi e ke nañ naeō. Ba le ba
 chuba boyañ golō ha, me yoa bo bo le
 metse, me yoa gana go shèla kwa pele; ka
 le galè ha boyañ bo le metse bo tlo bo kue
 musì hèla. Ea go kgwa thupa ka hale.
 Motho eo, o kgwa madi; ke tla mo isa
 fākeñ. Thèla morō mo pitseñ, ke tle ke
 o nwe. U tla mo thusa ka nama ea thōlō
 e e shuleñ. Ga ba itse go chōma chomi ea
 gago. Lo se ka loa thuba pitsa·e, e eosi,
 ga go na epè e sele.

Bana ba me, retsañ se ke se buañ, ka
 re, lo ratè thutō ea bo-rra lona le bo-mma
 lona. Ha motho a rata thutō, e tle e mo
 goge ka pelo ea gagwè. Tsènañ mo tseleñ
 e e senañ boleō; lo bo lo etse batho ba ba
 dihañ sentlè ba sa rate boleō, me ba ila
 dilō tse di mpe. Lo cwalè pelo tsa lona
 gore dilō tse di mashwè di se tsènè mo go
 cōna. Me aitse eo o dihañ yalo, o tla nna
 a aga sentlè hèla mo bathuñ.

---

kgala	kgaba	segwa	ñwana
kgomo	kgora	rutwa	ñwèga
kgōna	kgotshe	balwa	chwana
kgori	nkgā	kwenne	chwarā
kgōlè	nkgō	kwana	cwitla
kgama	kgana	batlwa	yelwa
kgwedi	acwa	ratwa	gakwa
kgweetsa	bucwa	lwala	kwala
kgetse	ucwa	rwala	latlhwa
kgola	ecwa	barwa	thagwa

Barwa ba coma ka bora le mecwi, me ba itse go hula sentlè thata ka eōna. Barwa go rēwa Masarwa. Kgori e bonye mae; lorapō ga e lo bone. Lere kgōlè e e kwenneñ, gore ke chwarè kgomo e e tlhaga ka eōna. Batho ba, ba rwele dikgoñ, me yana re tla gotsa, re ōra, re ba re besa nama ea kgama e ke e chotseñ. Ñwana ke wēna u se ka ua ucwa; rrago o tla gu betsa ka thupa. Ñwana eo o èlañ thutō tlhōkō, o tla na le kicō; me eo o sa retseñ, o tla tlhoiwa ke batho. U se ka ua gakwa ke puō ea kgosi; u e chwarè thata. Kgosi e e busañ ka pelo-nomi, e ratwa ke batho ba eōna. Kicō ga e rekwe yaka kgomo le podi, me e batlwa ka thata

ea motho le ka pelo. Eo o e ratafi, a ba a e batla yana, o tla e bona hëla.

A u itse go kgweetsa le go betsa ka seme? E, kea go itse. Ba kile ba besa senkgwè, me yana ba se yelè. Nama ea kgomo e, e nkgā mashwè thata, a e eè kwa ntlè. A nama ga e se e bucwè? Ana e tla yewa lefi? Kgetse ea kgama ga e na kgolè e e bōhañ; e batlè mo kgetsifi ele ea thölö. Bula kwa kgorofi gore kgomo e tsenè mo sakefi. Kana kgomo e ncho e nntse yañ? E chwana yaka ea lwala, le mororö e sa lwale; e nntse e ötla hëla; ga e bobole, e kgotshe hëla.

Kgwedi eno ke ehe? A ke ea Phukwi? Nya, ke ea Phatwè. Ntla, ke eōna; me leha go nntse yalo, ga ke itse sentlè. Kgopa kala ele ka logofi ke lo. Motho eo, o kgwa madi, ke tla mo isa fiakefi. Phökö ga e itse go sia motho, me e tle e tlhabe. Kgwedi e tla rogwa lefi? E tla rogwa ka moshö.

Dikgwedi tsa fiwaga di kae? Di shome, di na le mecö e le mebedi, ke tse:— Herikgoñ; Tlhakolè; Mopitlwè; Moranañ; Motsheganofi; Seètebosigo, leha e le Èta-

bosigo ; Phukwi ; Phatwè ; Lwetse, leha e
 le Pōane ; Phalane ; Ñwanaatsèlè, leha e
 le Mosètla ; Sedimothulè, leha e le Morule.
 Ke cōna dikgwedi tsa ñwaga oa Secwana.
 Ñwaga go loñwe ka Herikgoñ.

---

tlhaba	tlhatshe	motlha	botshe
tlhala	tlhōtsa	tlhōpha	chōtlha
tshaba	tlhōgō	tlhacwa	tlhwantsha
tshilō	tlhōla	tlhaka	botlha
tshèla	tlhatsha	tshèga	tlhōka
tlhale	tlhoga	tshega	tlhaywa
tlhapa	ntlha	yeotlhe	hatlha

Nkile ka lema dithōtsè mo tshimoñ ea
 me e e kwa tlhatshe, me ga ke e se ke be
 ke ee go di tlhōla kaha di melañ ka gōna.
 Ke tla tloga ke ea gōna motshegare.
 Tlhacwa dilō tse. Lo tla tlhōla gōna go
 lele go le kae ? Tshèla metse u tlhapè.
 Ke tla coga ke tlhaba kgomo ea me e
 nkgwè ; me e sena go tlhaywa ke tla èta ke
 palame e tlhaba, ke ea go batla diyō mo
 tsaleñ tsa me, gonne ke tshaba tlala ea
 mono. Ga ke tlhole ke na le tshimo
 mono, e chocwe ke kgosi ; ke eōna e e e
 lemañ. Ke ocwa ke tlhōgō. Ke le ka mo

MORUTI WILLIAM ASHTON.

tshèga ka ntlha ea gonne a tshaba kgomo. Sa re nyedi sa re tse; lomaō. Ntlha ea kgosi e iwa ke Modimo. Ka lapa, a sala, ebofi tsela.

Ga go na sepè se se sitaifi kgomo ka thushō e e thusaifi batho ka eōna. Ha motho a na le tse di namagadi o ka tshela sentlè ka cōna, le bana ba gagwè. Ke eōna e e sisaifi thata. Bana botlhe ba rata mashi, me le galè ga go na opè eo o ka a nyatsaifi, ka go re, ga a na thushō. Kgomo e bile e yewa nama ke botlhe hēla. Gapè, ha e le kgomo e e senaifi mokgwa, leha e le oa go raga, kgotsa oa go tlhaba, nka e rata thata. Me ha e ka bo e le kgomo e e

tlhabaŋ bobbe, ga e ke e ratwa, ka gonno go tlhaba ga kgomo go mashwè hèla.

Kgomo e chwana ea ga nnakè ea dusa; me e tla re e sena go tsala, re tla e gama re nwa mashi a eōna. A go tlhaolweñ dinku tse di nonneñ. Ua re, ke tlhaolè di le kae? A di nnè tlhano. Chwèlè e yelè tlhale tsa me, ke tla roka kañ!

Rrè o na le kgomo e kgwana e e chwereñ mashi thata. Me ere e sena go cwa mo sakeñ go sa le galè, e tle e ee go hula kwa nageñ. E rata go lata boyañ yo bo tala kwa mayeñ. Me e sena go kgora yana, e tle e ee nokeñ go nwa, ka metse a noka a le mantlè thata; me e re e nolè, e be e bothe gōna. Me yana nnakè eo o e disañ oa tla a e lere gae a e tsenye mo sakeñ ye e lalañ mo go yeōna. Rea e rata rotlhe hèla, kgomo euō.

---

moñwe	rèñwa	coñwa	tseñwa
bañwe	señwa	gañwa	kgèñwè
ñwe	leñwa	heñwa	boñwe
señwe	roñwa	tiñwa	chōñwa
diñwe	goñwe	uñwa	loñwa
mañwe	leñwe	chweñwa	meñwe

Kgèñwè o bônwa mo nageñ tse di senañ metse, me batho ba tshela ka èna motlha moñwe yaka ka metse. Dilō cotlhe tse di mo nageñ, tse di utlwañ, dia mo ya. Phohu ea mo ya, le kgokoñ, le kgama, le kgomo, le pitse, le dilō tse diñwe dia mo ya, cotlhe. O tla a nne goñwe le goñwe mo dikgweñ le ha go señ sekgwa. Kgèñwè eo moñwe o botlhoko, me ga a ke a yewa ke batho, me eo moñwe o botshe, me ke ènè eo o nowañ. Barwa ba mo itse sentlè thata, me ba itse goñwe le goñwe ha o ka bônwañ gōna. Motlha moñwe ga o ko o bônwa; me o tlo o mele ha pula e nele sentlè, o bonwe thata.

Batho ba bañwe ba itse go sega kobō sentlè; ba bañwe ga ba go itse. Ke nntse ke chweñwa ke dinthō mo tsebeñ. Boyañ yo bo tukañ kwa, a bo tiñwè. Ba ile go goñwe, me ga re itse kwa ba ileñ gōna. Batho ba bañwe ba mono ba bina tlhapi; ba bañwe ba bina kwèna; ba bañwe ba bina photi; ba bañwe ba bina chwene; moñwe le moñwe o na le se o se binañ. Nwana eo o sa leleñ o shwèla thariñ. Tshimo fiwe e uñwa sentlè, e fiwe ga e uñwe. Ba ile ka boñwe hèla yoa pelo.

mmōna	mmōgō	mmoko	nnèla
mmetsa	mmila	mmatla	nnaea
mmitsa	mmagwè	mmotsa	mmèla

Ke tla mmōna lefi? Ga re itse, ka
gonne ga re e se re nne mmōgō, me ga
kea ka ka mmotsa. Mokō oa kgomo oa
yewa. Letsha le chelè, ga ba ketla
ba lala ba nolè gōna. Nwana o dutse

mo mmileñ : ea go mmita. A lo ko lo mmeè ha lomantiñ. Go tla rōywa Goetla. Mmoko o tla tloga ka phehō ha e hoka. Banna botlhe ba kwa kgotleñ ; go beilwe picō. Baefi ba tsile ; ba nntse le kgosi kwa lwapeñ. Manyaphiri a mashwè bobè ; ga ke rate go tsamaea mo go aōna. Ga twe, go duwa motsiñ, go iwa nageñ. Nca ea gago e tla nyèna kobō ea me. Mañ mañ o kae ? A ga a kwa mmileñ ? Lo tla mmatla mo sekgweñ sele. Nnaea madi tihè ke eè go rèka diyō, me re tla ya mmōgō. Nyaea, kea gana. Ke letse ke bonye mmutla mo sekgweñ kwa Kiañ, a re eè go o bolaea gōna.

KAGA YESU.

Yesu o kile a tla mo bathuñ go ba thusa. O la a cwa gaeñ ya gagwè, me a nna motho hēla yaka rona. Me le galè a tla yalo a aga mo bathuñ ; me a nna fiwanyana pele, a aga le mmagwè, ebofi Marie, mo tluñ ea ga Yosefe. Me Yesu o rile ka a sa nntse a na le mmagwè, o na a mo utlwa sentlè hēla se o se buaifi naè.

Ga a ka a etsa bana bafuwe ba yana ba ganañ go utlwa bo rrabō le mmabō. Mokgwa o, o mashwè thata; me ga go na opè eo o ka ratañ fiwanyana eo o mokgwa o o nntseñ yana. Me le galè, ere ka Yesu a na a le pelo-nōlō yale, a utlwa sentlè, a nna a ratwa ke botlhe hèla.

Me Yesu, o rile a sena go gola, a ba a thusa batho ka thushō e kgolo. Ga a ka a nyatsa, leha e le go gakwa ke tōpō ea opè. Erile motlha mofuwe ka a na le bontsi yoa batho, a kua ha gare ga bōna, a re, "Tlañ mo go nna lotlhe ba lo lapileñ, me ke tla lo lapolosa." Me gapè, a re, "Lesañ banyana ba tlè kwa go nna." Yesu o la a le pelo-nomi yañ! Me yana, le galè, a sena go wetsa tihō eotlhe ea gagwè, a ba a tsèna mo loshuñ. Batho ba pelo-e-thata ba mo chwara, ba mo shotla ka puō tse di mashwè, ba mo tlhanya, ba mo rwesa mitlwa mo tlhogof, ba mmetsa ka pecō e e botlhoko, ba mo nèla loshuñ, me ba mo pèga mo setlhariñ; me a shwa yalo.

Me aitse, Yesu, leha go nntse yalo, a bo a sa shwele sepè sa gagwè, ka a la a sena molato opè, leha e le mokgwa opè; me a

YESU A TSHABISEDIWA KWA EGEFETO.

bo a shwèla hèla rona, le dibe tsa rona ba re sentseñ ka ditlolō di le dintsi. Me a ba a shwèla batho botlhe ba ba mo lehatshiñ, gore bōnè ba se shwè, me ba bōnè botshelō yo bo sa khutleñ. Me yaka Yesu a re shwetse yana, e be e le gore re mo ratè ka pelo eotlhe, le ka mōea otlhe oa rona.

Me yana ba ga echo, a re lekeñ go etsa Yesu mo go cotlhe tse re di dihañ, le mo puoñ eotlhe e re e buañ. A re ke re

mo ratè ka pelo, le ka thata eotlhe. A re tshabefi maaka, le kgañ, le dilō cotlhe tse di mpe, le leshwè yeotlhe. Me le galè, e tla re ha re cwa mo dibiñ, re rata Yesu yalo, o tla re chola mo loshuñ, me o tla re isa kwa ga gagwè, kwa o gōna, gore re nnè naè ka bo sena bokhutlō.

---

abèla	bogolo	dubèla
akoha	boyalwa	gatisa
akèla	bogodu	golola
akotsha	boroku	golèga
atlhama	borōkō	gagaba
apapa	bucwèla	gabèla
amusa	bonakō	gōrōga
agèla	bogale	galala
ananya	boyosi	gagola
anèga	bolaea	godimo
apola	cholola	gotlhōla
apara	chologa	gokèla
apaea	cwalèla	gomotsa
balala	cokotsa	hapana
bolola	chwaiwa	hapanya
boloka	ètèla	hokotsa
banyana	dumèla	hegèlwa

hemèla	kgatloga	lorole
hapoga	kgotlèlō	laetsa
huhula	latèla	lekuka
itima	latola	lerumō
itiga	lelata	lepone
konopa	letlole	letsapa
kalapa	lehika	lomōta
katèla	legapu	lehatshe
katola	logaga	lehèla
kukèla	leshulō	lonala
kukuna	lotlhaka	lonaka
kukama	lothèka	leganō
kganèla	lehuti	letlalō
kgatsèlè	lophègō	lomaō
kgakala	leoha	losika
kgwathisa	lehuha	lotloa
kgatishō	lehuba	lorèmè
kgobera	lesaka	lecwai
kgakgata	lekola	lesapō

Ke tshaba ka lobadi. Kgañ e nntse e cwèlèla pele. Bo sa iphutha motlhala; bo tsaea matlotlobo. Moea go lele o leha ka marapō. O yewa ke bodutu. O tlhaka-nye bobōkā. Lesagō ya moeñ le bèwa ke muñ-gae. Dikgomo di mo lesakeñ, di tla

bolola lefi! E na mashi ga e itsale. More oa gole o epiwa ka motlha oa lecholō. Motlhapisa podi fiolwana ga a ke a e anya.

Pelo chwana boëla mannoñ, mmatla sa gagwè o se bonye.

Khudu ea mariga e itsiwe ke mmei.

Tau e itlhōpha motlhala e le eosi, e na le bana maharatlhatlha.

Dipodi di chwana ka re ko re ke di atega makgaba, tsa boea, tsa tla di mphulere. (Ke go re melōra.)

Kganèla dikgomo tse, me u gèlèlè pitsa, di e se di kgobere metse. Tsaea mogoma u eè go thuba makōtè kwa tshimoñ. Motho eo oa bobola, me e tle ere bosigo bosa oa tla a bone lobaka. Mabèlè a kile a yewa ke boiyane, me yana a bile a tlhogile. E le ea re ka re lèlèka diphohu yale, ga bo go le chukudu mo sekgweñ. Masilo ke batho ba le bañwe hèla le basenyi. O bolaea ka seyabana.

MOTHO O KGAOLA EO MOÑWE LECŌGŌ.

Batho ba bedi ba kile ba kōpana nageñ, me eo moñwe a sena go nna a sheba sheba, a ithaea, a re, Ga go na opè; me a tloga a kgaola eo moñwe lecōgō ha sekgonuñ, a cwa a tsamaea a re, Kea bo ke tla kōpana nau kae? Rea bo re se ketla re ba re kōpana ka gopè. Me yana ga heta lobaka lo lo lele, kgotsa dinyaga, ba sa kopane ka gopè. Me erile ka lobaka loñwe, eo o kgaotseñ eo moñwe lecōgō a èta, me a ba a bolawa ke letsatsi. Me a hitlha ha sedi-beñ, me a raea motho eo o mo hitlhelañ mo sedibefi, a re, Nnosa tlhè. Me eo moñwe a tloga a mo raea, a re, Mponape, dumèla! A ga se wèna u rileñ, ua re, ga nketla ke tlhōla ke gu bōna ka gopè? me a ba a mo shupetsa lecōgō ye le kgaocweñ. Me eo moñwe a heta hèla, a chogile.

KWANYANA.

Kwanyana ñwe e kile ea timèla mo nageñ, e nntse e rata go hula e le eosi, e gana go akèla modisa oa eōna. Me le galè e le eare

ka letsatsi ye, ea kgaogana le tse diñwe, e lata boyañ yo bo talana kwa kgakala. Me ea re letsatsi le phirima, ea choga ka e timecwe ke naga, e bile e sa itse kwa legae le gōna. Me ere ka naga euō e le ea bophiri ba ba bogale, le dibatana, kwanyana ea ithaea, ea re, Ke tla dihañ? Ke bosilo yañ, ke nntse yana, ka ke ganne go utlwa modisa oa me, le go hula le dilekane tsa me! Ha nkabo ke utlwile, e ka bo ne ne hano ke le mo sakeñ! Me ea ba ea tloga ea senka tsela, me e se ka ea e bōna, ka yana lesedi le nyeletse.

• Me yana ea lela, ea re, Ha nkabo ke se bosilo, nkabo hano ke le kwa gae mo lesakeñ we! Me ea re e sa lela yalo ea choga ka phiri a lela hēla ha go eōna. Me kwanyana ea batla go kgaoga pelo ka poiho, ea ba ea tshabēla mo mañaneñ, ea ichuba mo teñ ga aōna.

Me yana, erile modisa a sena go hitlhisa tse diñwe mo gae, a ithaea a re, A yana, a di mmōgō? Me a tloga a di bala di le mo lesakeñ, me a hitlhēla kwanyana ñwe e seō mo go cōna. Me a re, Kwanyana e kae? E tla yewa ke bophiri kwa nageñ. Me yana

a tloga a tsaea molamu le lobōnè, me a ea go senka kwanyana e e timetseñ. Ga a ka a tshaba ditau le bophiri; a utlwèla kwanyana botlhoko hèla; me a e batla go le bosigo yana, e tle ere kgotsa a e bōna.

Me yana, erile a sena go hitlha kwa mahulofì a eōna, a retsa, me a e utlwa e lela go le go tonna, e nntse e tshabile phiri; e bile e bolawa ke mañana, a gagotsè dinama tsa eōna. Me modisa a tabogèla kwa go eōna, a e chwara, a e ntsha mo mitlweñ, a e baea mo sehubeñ, me a e isa kwa gae, a itumetse thata. Me moragō ga mo kwanyana e se ka ea tlhōla e hula e le eosi.

Aitse, Yesu Keresete ke Modisa eo pelonomi. Me rona batho re editse kwanyana e re cwañ go utlwa kaga eōna. Re ne ra tlogèla Modimo kgakala, ra timediswa ke pelo e e ratañ bolele. Me ra senyèga, ra wèla mo thateñ ea mmaba eo mogolo. Me Yesu a re utlwèla botlhoko, a tla mo lehatshifì go re batla, ka patlō e e gakgamatsa. Ga a ka a tshaba losho, le tlala, le letsapa, le lonyacō; me a re chololèla botshelō yoa gagwè, ka batho ba mmapola ka mokgōrō, ba mmolaea ka ōna.

MOSAMARIA EO MOLEMŌ.

DITIHŌ TSA MODIMO.

Bana ba me, a re cweleñ kwa nageñ, a re eeñ go bōna ditihō tsa Modimo. Di bōnala mo ntlheñ cotlhe, le kwa godimo, le kwa tlhatshe. Letsatsi ye le phatsimañ le beilwe ke Modimo go re bontsha. Kgwedi e e re cwelañ bosigo, le dinaledi tse di nyetsañ ka bontsi yoa cōna, di tlhomilwe ke Modimo kwa loapiñ loa ōna. Ha e kabo e se letsatsi re kabo re sa bone sepe.

Gapè, go ditlhare tse di mo dinageñ, di dintsi thata, le mo dikgweñ, ga di kake tsa balwa. Ga dia ka tsa tlhōñwa ke motho opè, leha e le go yalwa ditlhaka ke opè; di tlhomilwe ke Modimo. Dithunya le cōna tse di mebala mentsi, di be di thunya ka bontlè yo bogolo, di bile di tletse ka naga eotlhe, di re shupetsa botlhale yoa Modimo; ka le galè, ga go na motho opè, leha e le eo moñwe hēla, eo o itseñ go tlhabisa, le go thuntsha dithunya tse di mo nageñ. Bontlè yoa cōna bo gaisa ka bogolo; le lonkō loa cōna lo monate yañ!

Go phehō, e hokisiwa ke Modimo; pula le eōna, oa e nesa. Ko ōna o o agileñ mayè a a godileñ; o ntshitse dinoka mo teñ ga mayè, me o di tsamaisa ha gare ga metlhaba.

Bōnan gapè molapō o o èlèlañ metse a mantlè. A cwa mo mocwediñ o o kwa mayeñ kwa. A la a ntshiwa emañ? Metse a, a cwa mo teñ ga lehatshe, me a ntshiwa ke taolō ea Modimo. Mayañ a a tshedisañ matlhape, le merōgō e e tlhogañ magoko a matalana, le tlhaga, le ditlhatshana tse di yevañ ke marele; cotlhe tse, ke ditihō tsa Modimo.

E bile go na le dilō tse di utlwañ, tse di tshedileñ, di taboga mo dikgweñ, le mo merokweñ, le mo tlhageñ, di tshela ka Modimo, Mmopi oa cōna. Go tse di kgolo yaka ditlou, le dithutlwa, le diphohu, le dikgokoñ, le dikukama, le dithōlō, le bontsi yo boñwe. Go tse di pōtlana yaka mebutla, mesha, bokōtōkwe, bophage, dikgaka, dinakedi, mashogo, dithaga, le magakabe, le bontsintsi yoa dinōnyane tse di hohañ; le ditlhapi, le digwagwa, le bontsintsi yoa dilō tse diñwe; cotlhe hēla di bopilwe ke Modimo.

Me le rona batho, tōta, re bana ba Modimo, leha re nntse re sa o itse galè. O re neile maitlhō a re bōnañ ka aōna, le mabōgō a a dihañ, le maoto a a tabogañ, le diatla, le menwana; go le ditsèbè, le meriri, le loleme, le mēnō; me mo diloñ tse cotlhe hēla go shupèga botlhale le tlamēlō ea Modimo. Me le galè eo o èlañ dilō tse di nntseñ yana tlhōkō, o tla hitlhēla go na le kaèlō thata le kgakololō mo go cōna.

Modimo ko ōna o o re tlamēlañ. Re tshela ka ōna. O re laolēla metlha le dipaka. O re laolēla motlha oa botsalō le oa

losho; o tshedisa banyana le bagolo. Dafide, o rile a baka Modimo, a re, "Maitlhō aotlhe a lebile Modimo, me o naea dilō cotlhe diyō tsa cōna ka metlha le metlha."

---

magala	lenōtō	segokgo
mabèlè	magwata	sebata
mabela	leshushu	seshupō
magodu	moñōpō	serame
mosima	okola	leñōlè
mosèmè	ogola	mumula
makōtè	patèla	nyedima
mogatla	palèla	nyerèga
morokwa	phokoyè	sehakō
marabe	phuthèga	segōtlō
maphutshe	polokō	setlhare
mamena	phakèla	serapa
mènènè	ratana	sehuba
manèga	rapama	serope
monona	rakana	seatla
marōlè	ruruga	selèpè
molomo	roroma	sekèla
moragō	retèla	selemō
nanoga	rèrèga	setsenō
pataha	shutèla	segwagwa
ōpèla	sibilō	seyana

sediba	tlhōmane	mahatlha
seditsi	tlhōmama	papetla
shomola	tlhaèla	boladu
serèthè	tlwaèla	pagama
ragoga	tlhagola	boshula
secwalō	tlhakana	mokole
taboga	tshegetsa	fiōgōla
thapèlō	thiboga	yèthèga
tilatse	tshesane	leshophi
lephoto	timèga	nonèla
motlele	tshiamō	pitika
phomèla	tlhakola	rahola
phokocō	dumèla	halola

PITSE.

Pitse e na le go thusa batho thata. Le galè, go na le ea gae, le ea nageñ, eboñ e tilotsana; me go rèwa eōna ea gae. Me pitse e khunwana e le e sa itsiwe galè, ke go re, ke Becwana ba bogologolo, me e lerilwe mono ke batho ba ba shweu. Me leha go nntse yalo, yanof ba na nacō di dintsi, ba di tlwaetse. Me yana dipitse tse, tsa gae, ga di chwane, ga di mmala o moñwe hèla; fiwe e tle e nne chweu, fiwe

e nne ncho, fíwe e nne tshètłha, fíwe e nne khunou, leha e le tlıhaba. Dipitse di hula kwa nageñ yaka dikgomo, me ga di otle yaka cōna. Tse diñwe di tle di age mo matluñ, me di tlamelwe ke batho. Me le gōna di ya boyañ yo bo omileñ, le mabèlè, le mebidi.

Dipitse dia palañwa, me batho ba lèlèka diphōlōhēlō ka cōna. Di na le lobelō thata; me ha e le pitse e e nonohileñ, e e nañ le sehuba, motho oa tla a chware ka eōna dithutlwa, le dikgokoñ, le ditshesebe, le dikgama, le dikukama, le diphohu, le dithōlō, le dipudumo, le pitse e tilotsana, le dilō tse diñwe tse di itseñ go taboga.

Dipitse tse di dihañ bobe ka go tsamaea ka malatsi aotlhe, di tle di rwale ditshipi, gore di se bolawe ke leshware. Me di di rwale mo ditlhakuñ, di rwesiwe ke bathudi. Me di itse ditihō cotlhe tsa go gōga makoloi le dikara, le go lema.

idibala
makubèlō
lotlatlana
bidikama

bitièla
matlametlo
gakolola
gakgamala

kgalemèla
kgakologō
menogèla
bolèlèla

katogana	tlhotlhomisa	icwalèla
hutsahala	iketletsa	itlhomane
mareledi	ichwarèla	ichubèla
seolwana	ètèlèla	tlhatlagana
abalana	tlhōkōmèla	ditlhamane
kgoberèga	marohana	legodimo
thibogèla	namagadi	lecomane
kèkètsèga	tlhaloganya	duduetsa

DITIHŌ TSA GA YESU KERESETE.

Erile Yesu Keresete a sena go gola, a ba a simolola go ruta, a bolèlèla batho mahoko a Modimo. A ba shupetsa loratō le boutlwèlō botlhoko, le pelo-telele yoa ōna. Me mahoko a, lo ka a bōna mo dikwalōñ tsa ga Mathaio, le Mareko, le Luke, le Yohane. Me eare Yesu a bolèla yana, a ba a tlhōmamisa mahoko ka ditihō tse di gakgamatsañ. A raea batho, a re, Nna, ke le Yesu, ke cwa kwa Modimoñ, e bile ke Morwa Ōna, me ke romilwe ke Ōna. A bua yalo, me a ba a diha ditihō tse di sa kakeñ tsa dihwa ke opè, ha e se Modimo osi. Me le galè a ba shupetsa ka ditihō tse, ha a le Morwa Modimo ka mmanete.

Yesu a cosa bashwi; a hodisa babobodi, le digōlè le ditsènwa; a tsamaïsa batlhotsi; a budulola matlhō a dihohu; a sepela mo godimo ga metse; a didimatsa diphehō, a rōbatsa dintelō tsa lewatlè. Me motlha moñwe a tlhatlogèla kwa lencweñ a na le barutwa bañwe ba gagwè; me a hetoga, a phatsima ha pele ga bōnè; me diaparō tsa gagwè tsa nna chweu, le morōrō di le mmala o sele galè. Me ba le gōna, ga utlwala lencwe ya Modimo, ya re, "Ke èna Morwakè eo o ratègañ." Me yana go sena go neta dinyaga di le tharo Yesu a nntse a diha, a chwarwa ke batho ba ba boshula. Me a re a chwarwa a ba a sa ganele, a inèla hèla mo go bōnè. Me yana batho ba, ba mo sekisa gore a shwè, ba mo naea molato, me e be e le pateleco, le maaka, le kilō hèla, ka ènè ea bo e le Mosiami eo o senañ molato opè.

Me ba mo utlwisa botlhoko yo bogolo; ba mo shotla ka chotlō e e mashwè, ba mmapolèla mo logoñeñ, ba mo kōkōthèla mo go lōna. Me ditshipi tse di kokothelañ, tsa phunya diatla tsa gagwè le dinaō. Me a shwa; me setoto sa gagwè sa bolokwa

YESU A LĒLĒKA BA BA REKISAŅ MO TEMPELEŅ.

ke ditsala tsa gagwè, ba se baea mo phupuñ e e gabilweñ mo lehikeñ.

Me yana erile ka letsatsi ya boraro, a coga, a ba a cwa mo logageñ. Me a ipōna-tsha gantsintsi mo go ba gagwè, a bile a tshedile, me a ya, a bua, a tsamaea nabō. Me a nna hēla yana, a tlhōla nabō malatsi a mashomè a le manè. Me eare motlha moñwe ka a sa sepela nabō, a tloga mo go bōnè, a tlhatlogèla kwa lego-dimof, ba mo lebile. Me leru ya mo chola, a nyelēla go yeōna. Me ba se ka ba

tlhōla ba mmōna. Me ba sala ba shupa
 dilō tse, ba ba ba di kwala. Me dikwalō
 e nntse ke cōna tse re nañ nacō.

---

didimala	segotlhōla	selekanyō
bushulosa	seipatō	amarure
rekègèla	sisimoga	masalèla
mogopolō	matlhotlhora	silohala
dumedisa	aramèla	kgobotletsa
rapèlèla	tlhotlheletsa	ithamaka
amogèla	patikègō	kgoreletsa
lebogèla	phatlalala	bohutsana
inèlèla	phuthègèla	dihutsane
bolodisa	mogōgōrō	bapadiwa
pataganya	dikhutsana	bolaèlwa
phatlolèla	atamèla	badumeñi
shokolola	kakabalō	tlhabologa
dikologa	pelahalō	tlhōmamisa
ichukunya	pelaèlō	boikanyō

Moenyana o pele lobōnè loa oabō. Go
 ilwa go boèla mpiñ; shupiñ goa boèlwa.
 Letlametlo ga le itse go bōpa le nnecwe.
 Sedibana se pele, ga se ikañwe.
 Go re go bisa bitsa motho, go bitse Mo-
 dimo.

Peba go hulwa e e sekametseñ.

Tihōtlhō lo golo lo cosa diletseñ.

Leshōtsana ga le ke le lela hēla; ya bo le
utiwiie a magolo pele.

U ru u tlhaleha ñaka, le bolwetse o bo
tlhalehè.

Molemō ga o ko o ètèlèla kgomo pele.

Setsetse se bolawa ke namane.

Nwana o anya mmagwè a shule.

Mañmañ o bohile kgetse o e chwaretse
ncana rure.

Se tshege eo o oleñ, mareledi a sale pele.

Mosimane eo eareñ dikgomo di bolotsè, a
tlhole a letsa molodi, motshegare o le
kana. (Mokgoronyane.)

Phuphukwe a le meithukhuto mebe, oa tla
a iphatlhe ka lohuka.

Modimo ga o ko ya nkabo.

Ga kea ka ka itse ha e tla bo ne ne hano
ke tsamaile sebaka se se kana kana.

Ere ha lo nama lo gana go diha, e bo ne
ne e le ha re bolawa ke tlala, loa reñ?

Ere ka ke gu reile ka re, u eè go nthi-
bèla podi, e bo ne ne u tshameka hēla
yana ne, u dira yañ?

Ke romile mosimane oa me dipitse, me a

se ka a ea, me ka mo raea, ka re. Erile
 ha e tla bo ne ne u nntse hëla ke gu
 romile dipitse, ua bo u refi?
 Go twile dikgomo di se ka tsa ntshiwa
 setlhölō.

MODISA LE PHIRI.

Go kile ga ne go le mosimane eo o
 disetsaŋ rragwè lecomane. Me erile ka
 mosimane eo a rata go tshameka bobe, a
 bo a nna a tle a chose batho ka go kua
 go re, Phiri! Phiri! Ke eo, o mpolaëla
 dinku; le morōrō phiri a seeō mo go cōna.

Me e le eare batho ba mo utlwa ba tabo-
 ge, ba ee go lèlèka phiri, me ba hitlhele
 dinku di hula hëla, di sa chosiwa ke sepè.
 Me batho ba, ba rile ba tshègwa ke mo-
 simane eo, ba gakala ka tsieco ea gagwè.

Me yana motlha mofiwe phiri a tla rure,
 me mosimane a tabogèla kwa gae, me a
 kua batho, a re, Nthusañ, phiri o tsile!
 Me batho ba se ka ba dumèla ha e le
 phiri rure; me phiri a sala a senya lecomane
 yeotlhe hëla.

Banyana lo se ka loa tsietsa batho ka
 maaka, leha e le ka kōkō; lo bo lo bua

boamarure ka galè; ka gonne motho eo o bolèlañ maaka o tla choga motlha moñwe a utlwile botlhoko ka tsieco ea gagwè.

TE.

Te ke makakaba a ditlhare tsa lehatshe ye le bidiwañ Caena. Ditlhare tse, di tle di tlhoñwe mo masimof, di nosiwe, di be di tlhagolwe ke batlhanka ba Macaena. Ba tla ba hule makakaba gararo ka ñwaga, me ba a omise ka molelō gafiwe le gapè; me kwa moragō a tlhophiwe. Me yana a sena go baakafiwa sentlè hēla yalo, matlhare a, a olelwe ka matlole, me a isiwe kwa mahatshiñ a mañwe ka dikepa.

SHUKARE.

Shukare ke botshe yoa ditlhaka tse di chwanan̄ yaka nce. Ditlhaka tse eare di sena go bucwa di segwe, me botshe bo ntshiwe ka go di gatisa ka mayè; me bo tlhatlewe ka dipitsa, me bo bele. Me yana, ka botshe bo sa kgakgatha yana, bo okolwe leshulō. Me bo re bo sena go ntlahala, bo tlo bo tshelwe mo diyanef̄ tse di pape-

tla go re bo hōlè. Me yana boa ōma, bo nne chowana hēla yaka re nntse re bōna shukare. Me yana go ōlèlwe mo bofakiñ ba ba tonna, me go isiwe kwa m̄hatshiñ a mañwe ka dishepa tsa Makhoa. Lotlhaka loa shōna lo kima thata.

KGOMO.

Kgomo, ekete e gaisa pitse mo go thuseñ batho. E na le maoto a le manè, le dinaka di le pedi. Ditlhako tsa eōna ga di chwane yaka tsa pitse, me di maphata yaka tsa diphōlōhōlō. Letlalō ya eōna le kwenne. Nama ea eōna e monate thata, ga e ke e ganwa ke opè. Dinaka tsa eōna di tle di ntshiwe dincho tse di yañ, le dinwèlō, le go betlèlèla dithipa; e bile lonaka lo chola mosidi oa mocumi, le go lediwa ha go bidiwa batho picoñ ea thutō. Letlalō le tle le segwe dikgōlè tse di golegañ, le tse di rulèlañ, le ditlhako tse di rwalwañ.

Ditshika tsa mokōtla le cōna dia ntshiwa, di bolokelwe go roka dikobō, le dikgetse, le diaparō tsa matlalō. Becwana bañwe ba tla ba e tlhabele kalahō, ba dihe molemō ka dinama tse diñwe tsa eōna.

Gapè, dikgomo di nonohile thata go diha. Eare ha di sale dikgoñwana di tle di kati-siwe, di be di golegwe. Me le galè di sena go rutwa yana dia gōga, leha e le koloi, le megoma, le matlhaku. Kgomo e nama e e monate. Kgomo e namagadi ea gañwa, e re naea mashi. Ñwana oa eōna, go twe, namane. Dipholo di belesa mashi a makuka kwa morakeñ, di a ise kwa gae. Pōo e nntse hēla kwa morakeñ. Dikgomo di hula mayañ, le merōgō, le ditlhatshana, mo nageñ.

Nare e chwana le kgomo; me leha go nntse yalo e nntse mo dinageñ hēla. E tlhaga bobē; me motlha moñwe e tona e nnè logala hēla, me e bolae batho ba ba e lèlèkañ. Dinaka tsa nare di kima bobē.

Kgomo e, e ntlè yañ !
 Ke ra eōna e kgwèbana
 Ea ga harè, eo o nañ le
 Kgomo tse diñwe morakeñ.

E nntse e hula kwa nageñ
 Ditlhatshana le mayañ ;
 Me ha letsatsi le gotetse
 E ee go nwa mo nokeñ.

Me maitsiboea e tle gae
 Go rōbala mo sakeñ ;
 Me e nnee mashi a lobese ;
 Ke tshele mañwe lekukeñ.

Ke nwe a mañwe le bonnakè,
 Re dutse mmōgō segotloñ.
 Ga re na kgañ, re kgora hèla
 Mashi a kgomo e kgwèbana.

MODIMO KE MOTLHODI.

Motlhodi oa dilō cotlhe ke Modimo. O
 lo oa tlhōla lehatshe le magodimo mo tshi-
 mologoñ, me ke bogologolo. Me Modimo
 o rile oa diha dilō cotlhe yana, oa diha ka
 malatsi a le marataro. O bopile cotlhe

tse di tshedileñ yaka dinōnyane le diphō-
lōhōlō tse di mo nageñ. Me gapè, o dihile
le tse di sa utlweñ yaka ditlhare, le di-
cheshe le mayañ, le merōgō, le mayè, le
metlhaba, le dikgwa, le dinoka, le melapō.
Cotlhe tse, ke ditihō tsa Modimo.

Me yana moragō ga dilō tse, Modimo oa
tloga oa bopa batho, me oa bopa monna
pele, eboñ Adame, ka mbu. Me moragō
Modimo oa chwarisa Adame, borōkō yo bo-
golo, me oa ntsha logopō lotlhakorifñ loa
gagwè, me oa bopa mosadi ka lōna. Me
yana, erile Modimo o sena go ba diha
yana, oa ba baea mo tshimoñ e go tweñ
Edena, me oa ba raea, oa re, Tshimo ke e,
lo tla nna mo go eōna.

Me Modimo oa ba raea gapè, oa re, Di-
tlhare cotlhe ke tsa lona, lo ka di ya
cotlhe, ha e se setlhare se le señwe hēla, se
se ha gare ga tshimo, seuō lo se ka loa se
ya. Gonne etlare ha lo se ya, e tla bo e
le losho, me lo tla shwa rure. Me le galè
Modimo o lo oa ba laolèla ditlhare yalo.

Me yana mosadi eo, mogatsa Adame, erile
motlha mofwe ka a tsamaea mo tshimoñ
a ba a hitlha ha setlhariñ seuō se se ha

gare, me a kgatlhwa ke mauñō a shōna, me a ntsha lecōgō ya gagwè, a a tsaea, a a ya, a ba a isa kwa go Adame, me ba ya mmōgō. Me ba bo ba tlola molaō oa Modimo. Me Modimo oa ba lèlèka mo tshimoñ, me ba cwa ba nna bakaidi mo lehatshiñ. Me boleo bo sale bo tsèna mo lehatshiñ ka tlołō ea batho ba ntlha. Me batho rotlhe re tsalecwe mo go yōna ka ntlha ea molato oa bo Adame le Efe, bagolo ba rona.

TSHIPI.

MAHOKO A GA MEBALWE.

Tshipi e thata bobè. E èpiwa mo mbuñ, me e hitlhèlwa e le borale hèla, ke go re, tshipi e e saleñ ka e tlholèga e le mo lehikeñ. Me yana bathudi ba sena go bo èpa ba bo isa kwa meubefi, ha go agilweñ matlo gōna. Me mo tefi ga matlo a, ba tla ba age pitsa e tonna ka serètse, me ba e ntshe molomo kwa godimo, le dikgōrō kaha tlhatshe, ha tshipi e tla ubèlwañ gōna; e bile e ntshiwa gapè meyakō ea molelō. Me yana ba re ba sena go aga yana bo ba òlèla magala le borale yo

bo leñ makōtè hèla. Me bo ba tle ba coge le go sale galè-galè, me ba tlhōle ba uba, ba tlhōle ba ubèla hèla thata, me letsatsi le hete ba tlhotse ba uba hèla, me ba khutle letsatsi le phirimile. Me ka yana tshipi e apeilwe, e budule, ba e tlogele, ba ba ba e coge le ba e goge mo pitseñ ka lotlawā, ba e tlhophe manyèlō. Me yana e tloge e ubelwe gapè, me ba e thule, ba e dihe dithipa, le megoma, le marumō, le dilèpè, le dimaō, le dibekō, le dipetlo, le dilō tse diñwe. Tshipi e na le tihō thata le mo Makhoefi; me le mo go bōnè e èpiwa mo mbufi, mo metlobofi.

BOTSALŌ YOA GA MOSHE.

Batho ba bogologolo, ba go tweñ Baegepeto, ba le ba na le balala ba le bantsi. Me pele, e ne e se balala, me eabo e le bana ba monna eo o bidiwañ Yakobe, morwa Isake; me Isake e ne e le morwa Aberahame. Me yana Yakobe o na a ntshiwa ke tlala le bana ba gagwè kwa ba ne ba agile gōna; me ba hudugèla kwa Egepeto, ba ea kwa go Yosefe eo ba kileñ ba mo rekisa, ba

lata diyō gōna. Me ba sale ba aga, ba agèla rure gōna, ba na le basadi le banyana. Me Yakobe a shwèla gōna; le bana ba gagwè ba cohala ba shwèla gōna le bōna; me ba tlogèla bana ba bōna.

Me le galè erile pele ba bo ba tsalanye hèla le Baegepeto. Me Baegepeto ba tloga ba ba ntsha batlhanka, ba ba belesa mekgweleeō e e thata; ba ba bolaisa ditihō tse di botlhoko. Me batlhanka ba, ba bidiwa Baiseraela, me ba tota segolo bogolo. Me beñ ba bōna ba choga ka ba totile, me ba re, "Balala ba, ba tla re palèla, ba re bolaea."

Me yana kgosi ea Baegepeto ea tloga ea laola gore, basimanyana botlhe ba balala ba bolawè, ba latlhèlwè mo nokeñ. Me ea ba ea re, go rèkègèlwè basetsanyana ba le bosi. Me noka ea bo e tletse dikwèna.

Me yana Moiseruela moñwe le mogatsè ba bōna mosimane eo montlè; me ba utlwa botlhoko ka ntlha ea taolō ea kgosi kaga banyana. Me erile ba sena go mmōna ba mo shuba ka dikgwedi di le tharo. Me eare ka yana ba tshaba basenki ba banyana, ba tloga ba mo logèla maanō a kaha

MÔSHE A NTARA LEHIKA.

ba ka mo tshabisani losho ka gōna. Me rragwè le mmagwè ba loga seroto yaka letlole ka mokhasi, me ba se tshasa ka boka. Me ba baea fiwana mo go shōna, ba mo isa nokefi, ba mo tlogela ka seroto mo mokhasini, ha matshitshini a noka. Me mogolowè a sala naè go mo lebela, le go bōna se se tla mo dihalèlani. Me yana

erile bagolo ba sena go tsamaea, ga ba ga ea morwadia kgosi nokefi, a ea go tihapa.

Me a bona seroto, me a raea lelata ya gagwe a re, Ea go se tsaea. Me ya ea, ya se lere kwa go ena. Me a se khuru-molola; me a hitlhela fiwanyana a lela. Me morwadia kgosi a ba a bua, a re, "Nwana eo ke tla mo itsela, e nne oa me." Me mogolo oa fiwana a atamela a re, "Mma ke gu batlèle moñwe eo o tla gu amusetsa fiwana eo, mma." Me a re, "E." Me a ea a bitsa mmagwe fiwanyana. Me morwadia kgosi a mo raea, a re. "Tsaea fiwana ke eo, u mo nkamusetse, me ke tla gu duela." Me a mo tsaea. Me le galè fiwana o rile a sena go gola a ba a boela kwa go morwadia kgosi, a nna hela nae. Me a mo raea leina a re, Moshe, ka gonne, a re, Ke mo ntshitse mo nokefi.

Me kwa moragō, Moshe a cwa mogolodi oa ba ga gabō, a ba golola mo thatefi ea Baagepeto, a ba isa kwa lehatshifi ya Kanana.

TAU LE NKWÈ.

Ga twa, banyana ba le ba ile nakaladiñ, me ba ba tonna ba lōpa ba ba bōtlana di-nakaladi tse di kima; me ba di ntsha; me ga gana a le moñwe hēla. Ba tloga ba rōbala motshegare. Me bomogolowè ba mo tlogèla. Ba bo ba robetse mo logageñ loa tau. Me erile a coga a bōna tau le nkwè, me a ba a sièla kwa gae. Me a òpèla, a re—

“Nopololo, Nopololo, ga se mogololè;

Ga a ka a ntlogele mo logageñ

Loa tau le nkwè.”

Me yana bo nkwè le tau tsa mo lèlèka. Me a di gasetsa dinakaladi, me tsa dièga di sa nntse di ya. A heta a nntse a òpèla, ènè, yaka a simolotsè. Me a tsamaea a ea go gōrōga kwa gae, a hitlhèla go hudugilwe: me a bōna molelō, me a hitlhèla e le oa Diñwe. Me Diñwe a re, U cwa kae? Me a re, Ke tlogecwe ke bomogololè. Me a re, Tsèna teñ. Me a hitlhèla a na le banyana ba bañwe, ba rōbadicwe, ba gatisicwe ka mayè mo dinokeñ. Me a re, Le wèna,

rōbala ha. Me a rōbala le èna a gatisiwa yalo.

Me erile ka moshō, a re, o ea go ba tlhōla. A hitlhēla moñwe a ñwegile. Me a tsaea selèpè, a re, oa ba remaganya. Me eo o ñwegileñ a ba a beile lencwè boemoñ yoa gagwè. A re ko re oa rema, ga nna thata. Me a mo lesa, a re, Ke tla mo ya moragō, ka e le ènè eo o nonneñ.

Me a ya ba bañwe hēla ka lobaka lo lo lele. Me erile ba sena go hēla, a ea go rēma gapè. Selèpè sa robèga. Erile se sena go robèga, ba ba yelweñ ba coga, ba rulwa. Me Diñwe a bōna molelō ka ma-banyane. Me a re, Bomotlogolooaka, lo cwa kae? (go rēwa bana.) Ba re, Ke chona ba u re yeleñ. Me ke chona bano. Ba na le eo o kileñ a ñwèga.

Me a re oa ba ōka, oa ba dihēla yaka ga ntlha. Me ba nyelēla hēla mo ponoñ ea gagwè. Erile a ba batla, a ba utlwa ba bina kwa ntlè ga ntlo. A gopola ha e le Bodifñwe ba bañwe. A ba bitsa, a re, Ke bonye diyō ha; ntloñ, lo nthusè. Le gōna ba nyelēla. A utlwa ba bua mo teñ ga ntlo. Le gōna a ea mo tluñ, me a se

ka a tlhōla a ba bōna; ba nyelèlèla rure. Me
Diñwe a bopamèla ha, ka a tlhokile diyō.

Motse oa ba oa boea, oa tla go aga ha.
Moragō banyana ba tla ha, me ba bodiwa,
ga twa, Lo cwa kae? Me ba re, Botsań
ba ba tonna; ke bōna ba ba itseń losho
loa chona. Me ba kakanya hēla sentlè
kaha ba ba tlogetseń ka gōna, ba re, Ba
ganne ka dinopololo, ke gōna kaha re ba
tlogetseń ka gōna. Me yana bana ba ba
tonna ba chwarwa ba kgwathisiwa, ga twe,
Eo motonna o chwanetse go èla eo mmōtlana
tlhōkō.

LEHATSHE.

Lehatshe le na le dikgaolō di le dintsi;
ke go re, go mahatshe a le mantsi. Maha-
tshe a magolo, matlhano, eboń Europa, le
Asia, le Afrika, le Amerika, le Austeralia;
le aōna a na le dikgaolō di dintsi gapè.
Mahatshe a mańwe a magolo a kgaogancwe
ke mawatlè. A a chwaraganyefi ke Europa
le Asia; me molelwane ke mayè a magolo
thata a malele. Mahatshe auō aotlhe a
nncwe ke merahe e le mentsi thata, le

dichaba di le dintsi. Batho ba bile ba mebala mentsi, le dipuō di dintsi, le mekgwa e mentsi e e sa chwanefi. Lehatshe ye legolo ye lefiwe hēla le na le merahe e le mentsi e e sa chwanefi mo puofi le mo mekgwefi. Kgaolō fiwe le fiwe e na le ditlhare tsa eōna, tse di sa chwanefi le tsa kgaolō tse difiwe; le diphōlōhōlō, le dibatana, le dinōnyane, le dirurubele, le dikhukhu, le dichoshwane, le dinōga; kgaolō fiwe le fiwe e na le dilō tse e lefi tsa eōna hēla.

Gapè mahatshe a mafiwe a kwa letsatsifi ye legolo; a mafiwe a kwa seramifi, le shōna segolo. A mafiwe a ha gare; ga a itse serame se se tona tona; le letsatsi ye le hisafi thata, ga a le itse. Mo mahatsifi a mafiwe pula e na ka metlha eotlhe; a mafiwe a e bōne motlha mofiwe hēla. Go mahatshe a mafiwe a a sa itsefi pula gopè. Mahatshe a mafiwe a na le dinoka, le melapō, le mecwedi, a na le metse sentlè hēla thata; a mafiwe ga a na metse, a dikaka hēla kaha Modimo o a dihielfi ka gōna.

Mahatshe a mafiwe a na le mayè a a

godilefi a a hetafi maru ; me mayè a mañwe ekete maishō, a thunya molelō le musi, go bo go cwa mbu le mayè a a tlapologilefi. Mahatshe a mañwe ga a na mayè, go metlhaba hēla. Goñwe go dikgwa ; goñwe go dipoa hela le maboana.

Me mo dilofi cotlhe tse di mo lehatshifi, se se kwa pele mo lobopofi lotlhe loa Modimo, se gaisa dibopiwa tse diñwe, ke motho, ka a neilwe botlhale le kicō. Motho ga a kana ka tlou, me o e henyha hēla ; ga a thata yaka tau ; ga a gola yaka leruarua, me o di henyha cotlhe. O tsamaea mo lewatlefi, ka dilō tse o di dihañ ka diatla tsa gagwè. O henyha molelō, le metse, le phehō ; o henyha ditshidi yaka pitse, le kgomo, o di ntsha batlhanka ba gagwè, le morōrō a se thata yaka cōna. Me thata, le phenyo, go cwa mo botlhaliñ yo o bo neilweñ ke Mmopi oa gagwè. A go tlotlweñ Modimo, o lebogwè kaga dithushō cotlhe tse o thusa batho ka cōna.

LEWATLÈ.

Lewatlè ke metse, me ke bontlha boñwe yoa lehatshe. Lehatshe ke kgolokwe e kgolo thata e e potonogañ letsatsi. E bile gapè le yeōna lea dikologa, yaka lekoto ya koloi ha e tsamaea. Lehatshe le metse ka ntlha ñwe; ke go re metse a le khuru-meditse. Metse auō, ga twe lewatlè, leha e le see (ka chomi *sea*). Lewatlè ga le leñwe hèla, me a mantsi; a bile a magolo thata, a boteñ yo bogolo. Metse a lewatlè a lecwai thata, mo go sa kakeñ ga nowa ke sepè ha e se dilō tse di tshelañ mo go aōna. Ditshidi tse di mo lewatleñ di dintsi thata, go simolola ka tse di nyenyenye go ea kwa go tse di kgolo, tse di hetañ koloi kgakala kgakala. Tse diñwe ditlhapi; tse diñwe maruarua. Ditlhapi tse diñwe di na le diphuka, me dia tle di hohe, di tsapoge mo metsiñ, di hohe ha godimo, di be di wele mo metsiñ. Leha go nntse yalo go hoha ga cōna go khuchwane. Maruarua a mañwe a tla a amuse bana ba aōna a le mo metsiñ. A na le mahura thata e le a

a metse ; me a tla a bolaelwe aōna mahura,
a bolawe ke batho ba a comile.

Maruarua a mafiwe aa loma, a bogale
thata yaka tau le nkwè, a na le mènō a
magolo a a etsaŋ a kwèna ; a bile a memeco
e e atlhameŋ e e ka hetisaŋ dilō tse di kgolo.

Ditlhapi di le dintsi tsa lewatlè di mo-
nate go yewa. Di chwarwa ka lotloa. Ga
go morahe opè o o agileŋ ha lewatleŋ o o
sa yeŋ tlhapi.

Metse a lewatlè ga a robale gopè, a tlhōla
a shuma ka galè le go sena phehō ; me ha
phehō e cogile, ha e hoka, modumō oa eōna
o nna mogolo. Metse a tla a icholetse a
itihe yaka makhubu hēla, a go tweŋ dintelō.
Makhubu a, a tla a kgweediwe ke phehō, a
salane moragō, me a ee go thubegèla kwa
kgakala ka kgwashō e kgolo.

Ha go tsamaiwa, go ka tsamaiwa hēla
mo lewatleŋ leha go sena tsela, leha go sa
bonwe lehatshe, leha e le sepè, ha e se
metse hēla. Go tsamaiwa ka mekōrō e
metonna e e tsenaŋ batho ba le bantsi, le
dikgomo, le dipitse, le eŋ. Go cholwe
mehagō e le mentsi, le dilwana, e le thotō
e kgolo thata. Go yewe, go robalwe, go

tshamekwe, go dihwe hëla mo dikepeñ. Go tsamaiwe malatsi a le shome, goñwe a mashome mabedi, goñwe dikgwedi, mo lewatileñ; me tsela e bônwa ka letsatsi, le ka dinaledi, le ka tshicwana e e bidiwañ *kom-pase*. Mekōrō ke dishepa le ditemere.

Mekōrō e meñwe e tsamaisiwa ke phehō, me gompinyeno, e mentsi bogolo e tsamaisiwa ke molelō, le mōea oa metse o o laolwañ ke batho ka maanō a a gakgamatsañ. Mōea oa metse o dikolosa maoto a a ntaeañ metse yaka motho ha a sapa, a kgoromeletsa mokōrō leha e le shepa kwa pele, yaka go bônwa ka mokgwa oa setemere sa koloi ea molelō.

AFRIKA.

Afrika ke leina ya lehatshe ye re mo go yeōna; ke lehatshe ye legolo thata, me bogolo ke lehatshe ya batho ba bancho. E sale ea nna lehatshe ya bōnè bogologolo tala. Batho ba bashweu, ke gōna ba tlañ mo go yeōna sesha. Me ba rile ba tla mo go yeōna ba bo ba cwa kwa ga bōna kwa Europa, me

ba hitlhèla batho ba bancho ba nntse bogologolo mo go yeōna.

Bokhutlō yoa lehatshe ya Afrika ntlheñ ea borwa, leha e le kwa southa, ke Kapa ; me kwa pele ga Kapa go lewatlè hèla. Me ha motho a cwa Kapa a lekèla kwa pele ka mokōrō, leha e le ka shepa, a nntse a lebile kwa borwa, kwa pele o tla kganèlwa ke serame se se tona thata, se se sa kakeñ sa ralalwa ke opè. Me gōna ntlheñ euō, metse a tlhōla a gatsetse a le thata thata hèla, ka metlha eotlhe.

Bokhutlō yoa lehatshe ya Afrika ntlheñ ea Bokwene, leha e le kwa noretha kwa botsheka, ke lehatshe ya Egepeto, le bapile le a mañwe. Me go kgakala kgakala thata. Me kwa pele ga Egepeto go lewatlè ye le sa atlhamañ thata ; ye e tla reñ ha motho a le tlodile, oa ba a tsèna lehatshe ya Europa, kwa go agileñ batho ba bashweu gōna. Ha motho a cwa mo mahatshiñ a Secwana, me a leba ntlheñ ea Bokwene, a nntse a tatametse hèla, o tla bo a nntse a ea kwa letsatsiñ, me o tla re a le ha gare ga lehatshe ya Afrika a hitlhele letsatsi le le mo godimo ga tlhōgō ea gagwè, ka metlha eotlhe. Me ha a ea

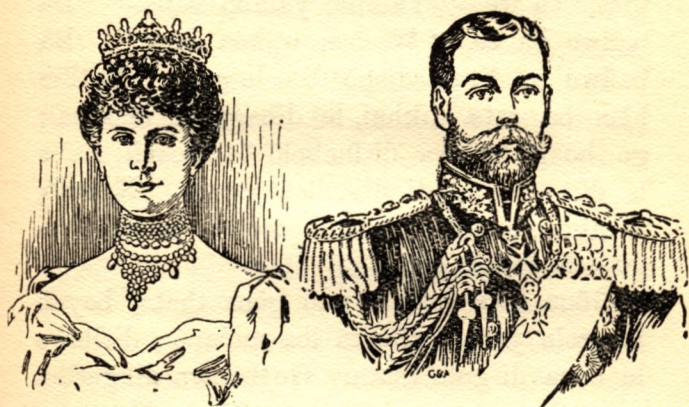
kwa pele thata, o tla hitlhèla le mo potile ka kwano ; me o tla re a le leba, a le lebele kwano borwa.

Golō hoñ kwa teñ teñ, lehatshe ya Afrika le lentlè thata ; pula e na thata ka metlha eotlhe ; dinoka di kgolo thata, yaka Noka ea Sambisi, le Noka ea Kongo, le ea Niger, le ea Nile. Go madiba, leha e le ditsiba tse di kgolo thata, kwa dikwèna le dikubu di tletseñ gōna, le kwa tlou e sa nntseñ e le gōna. Go mayè a a godileñ ; go dikgwa tse di thata bobè, tse eareñ ha motho a tsamaea mo go cōna, go bo go chocwe selèpè se o ithèmèlañ tsela ka shōna.

Mo mahatshiñ auō, go tsamaiwe ka dinaō hèla ; pitse ga e tshèle, le kgomo, ka go bo tsètsè e gōna thata. Dichaba tsa batho di dintsi ; ba puō dintsi, le mekgwa mentsi ; me mmala ke boncho hèla.

Ba bañwe ba chola batho, ba bañwe, nya. Me se se reteletsañ batho go tsamaea ke matlhoko a a bolaeñ batho ba e leñ bañ gōna, kwa dinokeñ le kwa madibèñ.

Se se leñwañ bogolo ke mabèlè, le lebele-bele, le rise, le dinawa, go bo go yewa ditlhare di le dintsi tse di sa itsiweñ mo

KGOSI EA SESADI MARY, LE KGOSI GEORGE V.

mahatshin̄ a a kwano. Ba baf̄we baa cwala.
 ba baf̄we ga ba cwale. Ba baf̄we ba iphora
 meriri mo go gakgamatsan̄, ba o oketse ka
 meetsè, le diditse tsa diphōlōhōlō. Dibolaō
 ke marumō, le bora, le mecwi, le dichaka.
 Ba baf̄we ba itse go diha merathō e ba
 tshelañ dinoka ka eōna, me go bo go dihwa

ka botlhale yo bogolo. Ba dipuō di dintsi tse di sa chwanefi. Ba bañwe ha ba dumedisa, ba re, "Yambo, yambo sana." Ba bañwe ba re, "Wakee, wakee nesa." Ba bañwe ba ditumedishō di sele gapè. Botlhe hēla ba rata dikhai, le dibaga, le masēka ; go bo go ratwa ditlhobolō le mosidi, ka e le dilō tse ba di ithutilefi yanofi. Kgomo, le nku, le podi, ke dilō tse di tshelañ ha go sefi tsētsē gōna.

Gōna kwa pula e nañ gōna thata, boyañ bo gola yaka lotlhaka loa molapō ; ditlhare le cōna di gola thata. Go bōnwa dikgatlha gōna thata, le diphōlōhōlō cotlhe, le dibatana ; le dinōnyane di dintsi tse dintlē.

Le galè mahatshe a mañwe ntlhefi ea noretha, mo Afrika, a dikaka hēla tse di kgolo, tse di senaifi sepè, leha e le boyañ, leha e le ditlhare : go eme letsatsi hēla. Kgalagadi gōna, go na le dikaka, me go na le boyañ le ditlhare. Gapè, Afrika o na a chwaraganye le Asia ka sebata sa lehatshe. Me yana Makhoa a epile noka e e kgao-gantsefi mahatshe auō, me e chwaragantse Lewatlè ye le Hibidu, le Lewatlè ya Mediterenea, e le tsela ea dishepa, le ea ditemere

tse di tsamaeafi mo lewatlefi ; noka euō, ga twe, Sues Kanal.

Afrika o dikilwe ke metse a see, a mawatlè, kaha ntlhefi ea esete, ebofi botlhaba-tsatsi, le kaha ntlhefi ea bophirima-tsatsi, ebofi weste. Ke go re, ha motho a cwa mono, me a tsamaea hëla, a lebile letsatsi kwa le tlabafi gōna, o tla hitlha kwa lewatlefi ye le bidiwafi Indian Oshean ; ha a ea kwa letsatsi le phirimafi gōna o tla hitlha kwa go ye le bidiwafi Atlantik Oshean. Me mahatshe a mafiwe a ba a le kgakala thata kwa tenyana tefi. Go lehatshe ya Amerika kwa tefi ga lewatlè ntlhefi ea weste, motho a le mono. Kwa ntlhefi ea esete go Australia, le Neu Sealand, le India, le Caena, le Yapan, le a mafiwe a le mantsi.

DAFIDE.

Dafide e ne e le mosimane oa Moiseraela, oa bogologolo, eo o ikantsefi Modimo thata. Me erile motlha mofiwe, ba ga gabō ba tlaselwa ke morahe o o bidiwafi Bafilisitia, e le baba ba Baiseraela, ba ba tlabanafi nabō ka metlha eotlhe. Me yana mo ntwefi

euō ea Bafilisitia, ga bo go le monna mofiwe eo motonatona, eo o godileñ thata, a heta batho botlhe ka go gola, le ka bokima, a le mokaloba hēla. Me a cwa a èma mo sebatleñ se se ha gare ga dintwa, me a kgōba Bayeserela, a ba hutsa, a ba raea, a re, “A go cwè monna mofiwe mo go lona eo o ikutlwañ a na le thata, re tlišabanè, re tle re bōnè eo o tla henyañ.” Me Baiseraela ba re ba mmōna, ba bo ba mo tshaba botlhe hēla.

Me yana Dafide ea bo e le mosimane eo o disañ dilō tsa ga rragwè. Bomogolowè ba ne ba ile ntweñ, go thusa ba ga gabō. Me Dafide a roñwa ke rragwè gore a eè go ba lekola, le go ba isetsa diyō. Me a tla a hitlhēla mokaloba a bolotsè, a eme ha gare, a nntse a kgala Baiseraela. Me o rile a mmōna, a botsa batho se o se buañ, le se o se dihañ. Me ba mmolèlèla.

Me erile Dafide a sena go utlwa sentlè, a ea kwa kgosiñ, a raea kgosi a re, “Mma ke eè go tľhabana naè.” Me kgosi ea belaèla, ka go bo Dafide e le mosimane oa lekau hēla, ea re, A yana a u itse go tľhabana? Dafide a re, “E, kea go itse. Nkile ka

DAFIDE A KGATLHANA LE MOKALOA.

tlhasèlwa ke tau ke disitse, me ka e bolaea.
 Ka ba ka tlhasèlwa le ke bera ; le e'ina ka
 e bolaea ka seatla sa me. Kea dumèla ha
 Modimo o tla nnaea thata ea go henyahanya
 motho eole." Me yana kgosi ea dumèla.

Me Dafide a tloga a senka mayè a le matlhano, a a borethe, a ba a chola motsekedi o o konopañ ka òna. Me a cwa a ea go kgatlhana le Mofilisitia eo o bōpañ halè. Me mokaloba a nyatsa Dafide, a re, "Mosi-mane, ntlo, ke gu bolaeè, ke nèè manofñ nama ea gago." Dafide a nna a ea hèla. Me erile kwa ba kgatlhananñ gōna, Dafide a bo a tsentsè lencwè mo motsekediñ, me a konopa mokaloba ka yeōna, me ya mo gatla mo phatleñ, mo tlhogoñ. Me mokaloba a wèla ha hatshe. Me yana Dafide a itlhaganèla, a tabogèla kwa go ènè, a shomola chaka ea monna eo ho ha hatshe mo kgatleñ ea eōna, me a mo kgaola tlhōgō ka eōna.

Me yana erile Bafilisitia ba bōna ha monna eo ba mo ikantseñ a shule, ba tshaba botlhe, me ba bolawa thata ke Baiseraela.

DITAOLŌ TSE DI SHOMĒ.

EKESEDO 20.

Me Modimo oa bua mahoko a aotlhe, oa re,
 Ke nna Yehofa Modimo oa gago, eo ke
 gu ntshitseñ mo lehatshiñ ya Egepeto,
 mo tluñ ea botlhanka.

1 U se ka ua nna le medimo epè e sele
 ha e se nna.

2 U se ka ua itihèla sechwanchō sepè
 se se setilweñ, leha e le sechwanō sa sebo-
 pègō sepè se se kwa legodimoñ kwa godimo,
 leha e le sa se se mo lehatshiñ kwa tlhatse,
 leha e le sa se se mo metsiñ a a kwa tlhatse
 ga lehatshe :

U se ka ua di ikōbèla, leha e le go di
 dihèla : ka gonne Nna, Yehofa, Modimo
 oa gago, ke Modimo o o lehuha, eo ke
 beletsañ bana tshiamololō ea borrabō, go
 ea kokomanefñ ea boraro le ea bonè ea
 ba ba nkilañ ;

Me ba makgolo kgolo ba bōnè ba ba
 nthatañ, ba tshegetsa ditaolō tsa me,
 ke ba shupetse boutlwèlō botlhoko.

3 U se ka ua umakèla leina ya ga
 Yehofa Modimo oa gago lehèla ; gonne

ènè eo o umakèlañ leina ya gagwè lehèla,
Yehofa ga a ketla a mo kaea a sena molato.

4 Gakologèlwa letsatsi ya sabata go
le itshepisa :

U dihè, u bo u shwetsè tihō eotlhe ea
gago ka malatsi a le marataro ;

Me letsatsi ya boshupa ke Sabata oa ga
Yehofa, Modimo oa gago : u se ka ua
diha tihō epè ka yeōna, wèna, leha e le
morwao, leha e le morwadio, leha e le mo-
tlhanka oa gago, leha e le lelata ya gago,
leha e le dikgomo tsa gago, leha e le moeñ
oa gago eo o mo teñ ga dikgōrō tsa
gago :

Gonne Yehofa a dihile legodimo le
lehatshe, le lewatlè, le cotlhe tse di mo
go aōna, ka malatsi a le marataro, me a
ikhutsa ka letsatsi ya boshupa : ke gōna
ka mouō Yehofa o na a segōhatsa letsatsi
ya boshupa, a le itshepisa.

5 Tlotla rrago le mmago : gore ma-
latsi a gago a nnè malele mo lehatshiñ
ye Yehofa Modimo oa gago o le gu naeañ.

6 U se ka ua bolaea motho.

7 U se ka ua diha boaka.

8 U se ka ua ucwa.

9 U se ka ua shupa maaka kaga moñwe ka wèna.

10 U se ka ua eletsa ntlo ea moñwe ka wèna, u se ka ua eletsa mosadi oa moñwe ka wèna, leha e le motlhanka oa gagwè, leha e le lelata ya gagwè, leha e le kgomo ea gagwè, leha e le esela ea gagwè, leha e le sepè se e leñ sa moñwe ka wèna.

THAPÈLŌ EA MORÈNA.

Rra echo eo o kwa legodimoñ, Leina ya gago a le itshepisiwè.

Bogosi yoa gago a bo tlè. Go rata ga gago a go dihwè mo lehatshiñ yaka kwa legodimoñ.

Re neè gompinyeno seyō sa rona sa malatsi.

Me u re ichwarèlè melato ea rona, yaka le rona re ichwaretse ba ba molato le rona.

Me u se ka ua re isa mo thaeloñ, me u re gololè mo go eo o boshula. Gonne bogosi ke yoa gago, le thata, le kgalalèlō, ka bosena bokhutlō. Amene.

MATHAIO 5.

1 Me Yesu, e rile ka a bōna bontsintsi yoa batho, a tlhatlogèla mo thabeñ: me ea re a sena go dula ha hatshe, barutwa ba gagwè ba tla kwa go ènè:

2 Me a cwa molomo, a ba ruta, a re,

3 Go segō ba ba humanegileñ mo moeñ: gonne bogosi yoa legodimo ke yoa bōnè.

4 Go segō ba ba lelañ: gonne ba tla gomodiwa.

5 Go segō ba ba pelonomi: gonne ba tla rua lehatshe.

6 Go segō ba ba bolaecweñ tshiamō ke tlala le lenyōra gonne ba tla kgorisiwa.

7 Go segō ba ba kutlwèlō botlhoko: gonne ba tla utlwèlwa botlhoko.

8 Go segō ba ba pelo di itshekileñ: gonne ba tla bōna Modimo.

9 Go segō ba ba letlanyañ: gonne ba tla bidiwa bomorwa Modimo.

10 Go segō ba ba bogisedicweñ tshiamō: gonne bogosi yoa legodimo ke yoa bōnè.

11 Lo segō mogañ batho ba lo kgō-

bañ, ba lo bogisa, ba lo pateletsa boshula boñwe le boñwe, ka ntlha ea me.

12 Itumeleñ, lo bo lo ipelè thata : gonne tuèlō ea lona e kgolo kwa legodimoñ : gonne ba bogisitse yalo baprofeti ba ba neñ ba le pele ga lona.

13 Ke lona lecwai ya lehatshe : me ha lecwai le senyegile molodi, ana le ka lokwa ka eñ ? Ga le tlhole le na le gopè, ha e se go latlhèlwa kwa ntlè, le go gata-kwa ke batho.

14 Ke lona lesedi ya lehatshe. Motse o o beilweñ mo godimo ga thaba ga o kake oa hitlhèga.

15 Le gōna batho ga ba ke ba chuba lobōnè, go tla ba lo huhumetsa tlhatse ga seèlo, me ba lo tlhōme mo setlhomoñ hèla ; me lo phatsimèle botlhe ba ba mo tluñ.

16 A lesedi ya lona le phatsimè hèla yalo ha pele ga batho, gore ba bōnè ditihō tsa lona tse di molemō, me ba galaletsè Rra eno eo o kwa legodimoñ.

YOHANE 3 : 16.

Gonne Modimo o ratile lehatshe mo go

kalo, oa ntsha Morwa òna eo o tsecweñ
a le esi, gore leha e le mañ eo o dumèlañ
mo go èna a se ka a nyèlèla, me a bōnè
botshelō yo bo sa khutleñ.

GO ITHUTA GO KWALA.

utlwbi

nmhpr

oadygce

ñkfsōèr